

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE UYGULANAN BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ
(KEMAN) DERS PROGRAMLARININ YÜRÜTÜLMESİNE YÖNELİK
EĞİTİMCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Ahmet TİRGİL

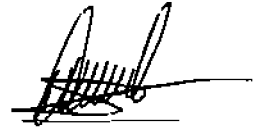
İstanbul, 2010

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

Ahmet TİRGİL tarafından hazırlanan “EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE UYGULANAN BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ (KEMAN) DERS PROGRAMLARININ YÜRÜTÜLMESİNE YÖNELİK EĞİTİMCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ” başlıklı bu çalışma, 21/07/2010....tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmzalar

Danışman: Doç. Dr. Mustafa Uslu

Jüri Üyesi : Yrd.Doc.Dr. Aylin Tüzer Can

Üye: Yrd. Doç. Dr. Ayşen ARSLAN

T.C.
Marmara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE UYGULANAN BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ
(KEMAN) DERS PROGRAMLARININ YÜRÜTÜLMESİNE YÖNELİK
EĞİTİMCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Ahmet TİRGİL

Danışman: **Doç. Dr. Mustafa USLU**

İstanbul, 2010

TEŞEKKÜR

Araştırmanın başlangıcından bitimine kadar yardım ve desteğini esirgemeyen saygıdeğer hocam Doç. Dr. Mustafa USLU'ya, anket geliştirme sürecinde büyük yardımını aldığım sayın Engin ÖZYÖRÜK'e, anket uygulamalarını gerçekleştirmemi sağlayan tüm dostlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

GENEL BİLGİLER

İsim ve Soyisim	:Ahmet TİRGİL
Anabilim Dalı	:Güzel Sanatlar Eğitimi
Bilim Dalı	:Müzik Öğretmenliği
Tez Danışmanı	:Doç. Dr. Mustafa USLU
Tez Türü ve Tarihi	:Yüksek Lisans – 2010
Anahtar Sözcükler	:Müzik Eğitimi, Bireysel Çalgı Eğitimi, Ders Programı, Eğitimci Görüşleri

ÖZET

EĞİTİM FAKÜLTELERİNDE UYGULANAN BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ (KEMAN) DERS PROGRAMLARININ YÜRÜTÜLMESİNE YÖNELİK EĞİTİMCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu araştırma ile, 2010 eğitim – öğretim yılında Türkiye’deki devlet üniversitelerinin eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşleri, uygulanan anketler sonucu ile elde edilen bulgular doğrultusunda değerlendirilmiştir. Ulaşılan bulgular, tablolar ve grafikler yolu ile gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın amacı, eğitim fakültelerinde uygulanmakta olan bireysel çalgı eğitimi (keman) dersinin işlenişini gözlemleyerek varılan sonuçlar doğrultusunda keman eğitimine katkıda bulunabilmektir. Bulgular, kaynak tarama ve anket uygulaması ile elde edilmiştir. Toplam 22 üniversitede 39 öğretim elemanına geliştirilen anket uygulanmıştır.

Sonuçlar şöyle özetlenebilir;

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğu yazılı – basılı olan proramları uygulamaktadırlar. Katılımcılarının çoğunluğunun dünya literatürüne girmiş olan eğitim yöntemlerini kullanmadıkları saptanmıştır. Öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda, eğitim fakültelerinde birbirinden farklı otuzu aşkın kaynak / metodun kullanıldığı görülmüştür. Bireysel çalgı eğitimi haftalık ders saatinin katılımcılar tarafından yeterli bulunmadığı

gözenmiştir. Öğretim elemanları uygulanmakta olan program hedeflerinin, müzik öğretmeni yetiştirme hedefleri ile örtüşmediğini düşünmektedirler. Eğitimcilerin büyük kısmı uyguladıkları programların içeriğindeki repertuarın, müzik öğretmenliği için kısmen yeterli olduğunu düşünmektedirler. Elde edilen verilerden anlaşılmaktadır ki, öğrencilerin çok azı sürekli kullanabilecekleri nitelikli bir çalgıya sahiptir. Uygulanan programlarda ulusal kültür birikimine dayalı repertuara yeterince yer verilmemektedir. Verilere göre anket formlarını dolduran keman öğretmenlerinin çoğunluğu farklı kurumlarda bulunan meslektaşları ile ortak çalışmalar yürütmemektedir.

GENERAL DESCRIPTION

Name and Surname	:Ahmet TİRGİL
Science Programme	:Fine Arts Education
Programme	:Music Teacher
Supervisor	:Doç. Dr. Mustafa Uslu
Degree Awarded and Date	:MA – 2010
Key Vocabulary	:Music Education, Individual Instrument Training, Syllabus, Opinions of Educator

ABSTRACT

INDIVIDUAL INSTRUMENT TRAINING (VIOLIN) WHICH IS APPLIED IN FACULTIES OF EDUCATION AND EVALUATION OF VIEWS OF EDUCATORS FOR THE CONDUCT OF SYLLABUS

With this study, in the 2010 training year, the comments of the educators which are about the conduct of the training of individual instruments (violin) lesson program applied in the education faculties of Turkey's state universities are evaluated in accordance with the results of the survey findings. Obtained findings are presented and interpreted via tables and graphs.

The aim of this research is to make contribution to the violin education by the results of observing the lesson of individual instrument training (violin) which is applied in faculties of education. In the process of research findings were obtained by searching the sources and making a questionnaire. It was applied reformed questionnaire to 39 lecturers in 22 universities totally.

Outcomes which are obtained from the research can summarize like that;

Most of the lecturers who participated to the survey implement the written – printed programmes. It was ascertained that most of the participants do not use the education methods which are in world literature. According to the expressions of lecturers, it was seen that they use more than thirty sources / methods different from each other in the faculties of education. It was observed the weekly lesson hour of individual instrument training are not found enough by the participants.

Faculty members consider that implemented programme goals does not overlap with the target of music teacher training. According to the data, the majority of violin teachers consider the content of implemented programme is partially sufficient for music teacher. It is understood from data obtained from the survey, very few of the students of violin lesson possess continuously qualified instrument. Implementation of the program based on the repertoire of the national cultural heritage is not given a enough place. According to data of a questionnaire filled out by majority of violin teachers do not collaborate with colleagues who are in different institutions.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	x
BÖLÜM I: GİRİŞ.....	1
1.1. Eğitim ve Müzik Eğitimi.....	1
1.2. Keman Eğitimi	3
1.3. Müzik Eğitiminde Program.....	5
1.4. Problem	9
1.5. Amaç	10
1.6. Önem	10
1.7. Varsayımlar.....	11
1.8. Sınırlılıklar.....	11
1.9. Tanımlar	11
1.10. Kısaltmalar.....	13
BÖLÜM II : İLGİLİ ALAN YAZIN.....	15
2.1. Konuyla İlgili Yazılmış Tezler.....	15
BÖLÜM III : YÖNTEM	18
3.1. Araştırma Modeli	18
3.2. Evren ve Örneklem	18
3.3. Veri Toplama Araçları.....	19
3.4. Verilerin Toplanması	19
3.5. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi.....	20

BÖLÜM IV : BULGULAR VE YORUM.....	21
4.1. Kişisel Bilgiler.....	21
4.2. Eğitimci Görüşleri.....	24
 BÖLÜM V : SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	53
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	53
5.2. Öneriler.....	54
 KAYNAKLAR	56
EKLER.....	59

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1 İlgili Kurumlara Gönderilen ve Geri Döner Anket Formlarının Sayısal Dağılımı.....	19
Tablo 2 Katılımcıların Kadro Durumlarını Gösteren Dağılım.....	21
Tablo 3 Katılımcıların Üniversitelere ve Ünvanlara Göre Dağılımını Gösteren Dağılım.....	22
Tablo 4 Katılımcıların Kıdem Durumlarını Gösteren Dağılım.....	23
Tablo 5 Katılımcıların Kullandıkları Program Türlerini Gösteren Dağılım.....	24
Tablo 6 Katılımcıların Öğrencileri İle Verimli Ders Yapıp - Yapamadıklarını Gösteren Dağılım.....	25
Tablo 7 Katılımcıların Dünya Literatürüne Girmiş Bilinen – Önemli Eğitim Yöntemleri Kullanıp - Kullanmadıklarını Gösteren Dağılım.....	26
Tablo 8 Katılımcıların Derslerde Kullandıkları Kaynakları Gösteren Dağılım.....	27
Tablo 9 Katılımcıların Kullandıkları Programların Nasıl Belirlendiğini Gösteren Dağılım.....	28
Tablo 10 Katılımcıların Programa Bağlı Kalabilme Derecelerini Gösteren Dağılım.....	29
Tablo 11 Katılımcıların Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğine İlişkin Göüşlerini Gösteren Dağılım.....	30
Tablo 12 Katılımcıların Ders Dışı Uygulamaları (Konser – Kayıt) Sağlama Durumlarını Gösteren Dağılım.....	31
Tablo 13 Katılımcıların, Program Hedeflerinin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğunu Hakkındaki Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım.....	33
Tablo 14 Katılımcıların, Uyguladıkları Program İçeriğindeki Repertuarın Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Repertuarla Olan Tutarlılığına Dair Görüşlerini Gösteren Dağılım.....	34
Tablo 15 Katılımcıların İçinde Bulunduğumuz Eğitim – Öğretim Yılında Ders Verdikleri Öğrenci Sayısını Gösterir Dağılım.....	35
Tablo 16 Katılımcıların, Öğrencilerinin Ne Kadarının Sürekli Kullanabilecekleri Nitelikli Bir Çalgıya Sahip Olduklarına Dair Verdikleri Cevapları Gösteren Dağılım....	36
Tablo 17 Katılımcıların, Çalıştıkları Kurumlardaki Öğretim – Öğrenme Durumlarının Uygunluğuna Dair Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım.....	37

Tablo 18 Katılımcıların, Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarını İzleyebilmek Adına Ne Ölçüde Döküman Tuttuklarını Gösteren Dağılım.....	38
Tablo 19 Katılımcıların, Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaşabildiklerine İlişkin Görüşlerini Gösteren Dağılım.....	39
Tablo 20 Katılımcıların, Öğrencilerin Başarı Düzeylerinin Belirlenmesinde Baz Aldıkları Ölçütleri Gösteren Dağılım.....	40
Tablo 21 Katılımcıların Sınavlar Sırasında Öğrencileri Değerlendirme Ölçütlerini Gösteren Dağılım.....	41
Tablo 22 Program Doğrultusunda Uygulanan Sınavların Kimlerin Gözetiminde Yapıldığına Dair Katılımcıların İfadelerini Gösteren Dağılım.....	42
Tablo 23 Katılımcıların Keman Dersine Yönelik Dönemlik ve/veya Yıllık Ortak Zorunlu Parçalar Belirleyip Belirlemediklerini Gösteren Dağılım.....	43
Tablo 24 Program Dağarında THM ve TSM Eserlerinin Ne Ölçüde Kullanıldığını Gösteren Dağılım.....	44
Tablo 25 Öğrencilerin Keman Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışları ve Belli Özellikleri Göz Önünde Bulundurularak Uygulanan Programın Uygun Biçimde Gerçekleştirilmesine İlişkin Katılımcıların Görüşlerini Gösteren Dağılım.....	45
Tablo 26 Gerekli Durumlarda Farklı Etütler, Teknik Alıştırmalar vb. Çalışmaların Programda Kullanılabilmesine ilişkin Dağılım.....	46
Tablo 27 Programın, Hedefler ve Mevcut Durum Karşılaştırılarak Yenilik Değişiklik ve Düzeltme Yapılabilirliğini Gösteren Dağılım.....	47
Tablo 28 Eğitimcilerin BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Farklı Kurumların Farklı Uygulama ve Çalışmalarından Haberdar Olma Durumlarını Gösteren Dağılım.....	48
Tablo 29 Eğitimcilerin BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Kurumlar Arası Ortak Çalışmalarını Gösteren Dağılım.....	49

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1 Katılımcıların Kadro Durumlarını Gösteren Dağılım.....	21
Şekil 2 Katılımcıların Kıdem Durumlarını Gösteren Dağılım.....	23
Şekil 3 Katılımcıların Kullandıkları Program Türlerini Gösteren Dağılım.....	24
Şekil 4 Katılımcıların Öğrencileri İle Verimli Ders Yapıp Yapamadıklarını Gösteren Dağılım.....	25
Şekil 5 Katılımcıların Dünya Literatürüne Girmiş Bilinen – Önemli Eğitim Yöntemleri Kullanıp Kullanmadıklarını Gösteren Dağılım.....	26
Şekil 6 Katılımcıların Kullandıkları Programların Nasıl Belirlendiğini Gösteren Dağılım.....	29
Şekil 7 Katılımcıların Programa Bağlı Kalabilme Derecelerini Gösteren Dağılım.....	30
Şekil 8 Katılımcıların Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğine İlişkin Görüşlerini Gösteren Dağılım.....	31
Şekil 9 Katılımcıların Ders Dışı Uygulamaları (Konser – Kayıt) Sağlama Durumlarını Gösteren Dağılım.....	32
Şekil 10 Katılımcıların, Program Hedeflerinin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğunu Hakkındaki Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım.....	33
Şekil 11 Katılımcıların, Uyguladıkları Program İçeriğindeki Repertuarın Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Repertuarla Olan Tutarlılığına Dair Görüşlerini Gösteren Dağılım.....	34
Şekil 12 Katılımcıların, Öğrencilerinin Ne Kadarının Sürekli Kullanabilecekleri Nitelikli Bir Çalgıya Sahip Olduklarına Dair Verdikleri Cevapları Gösteren Dağılım.....	36
Şekil 13 Katılımcıların, Çalıştıkları Kurumlardaki Öğretme – Öğrenme Durumlarının Uygunluğuna Dair Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım.....	37
Şekil 14 Katılımcıların, Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarını İzleyebilmek Adına Ne Ölçüde Döküman Tuttuklarını Gösteren Dağılım.....	38
Şekil 15 Katılımcıların, Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaştırdıklarına İlişkin Görüşlerini Gösteren Dağılım.....	39
Şekil 16 Katılımcıların, Öğrencilerin Başarı Düzeylerinin Belirlenmesinde Baz Aldıkları Ölçütleri Gösteren Dağılım.....	40
Şekil 17 Katılımcıların Sınavlar Sırasında Öğrencileri Değerlendirme Ölçütlerini Gösteren Dağılım.....	42

Şekil 18 Program Doğrultusunda Uygulanan Sınavların Kimlerin Gözetiminde Yapıldığına Dair Katılımcıların İfadelerini Gösteren Dağılım.....	43
Şekil 19 Katılımcıların Keman Dersine Yönelik Dönemlik ve/veya Yıllık Ortak Zorunlu Parçalar Belirleyip Belirlemediklerini Gösteren Dağılım.....	44
Şekil 20 Program Dağarında THM ve TSM Eserlerinin Ne Ölçüde Kullanıldığını Gösteren Dağılım.....	45
Şekil 21 Öğrencilerin Keman Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışları ve Belli Özellikleri Göz Önünde Bulundurularak Uygulanan Programın Uygun Biçimde Gerçekleştirilmesine İlişkin Katılımcıların Görüşlerini Gösteren Dağılım.....	46
Şekil 22 Gerekli Durumlarda Farklı Etütler, Teknik Alıştırmalar vb. Çalışmaların Programda Kullanılabilmesine ilişkin Dağılım.....	47
Şekil 23 Programın, Hedefler ve Mevcut Durum Karşılaştırılarak Yenilik Değişiklik ve Düzeltme Yapılabilirliğini Gösteren Dağılım.....	48
Şekil 24 Eğitimcilerin BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Farklı Kurumların Farklı Uygulama ve Çalışmalarından Haberdar Olma Durumlarını Gösteren Dağılım.....	49
Şekil 25 Eğitimcilerin, BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Kurumlar Arası Ortak Çalışmalarını Gösteren Dağılım.....	50

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Eğitim ve Müzik Eğitimi

Eğitim yapılan ortamlarda, yapılan eğitimin durumunun incelenerek yeni saptamalara gidilmesi ve çağın gerektirdiği eğitim uygulamalarına yönelinmesinde fayda bulunmaktadır. Geçerliliği ve güvenilirliği olan bilimsel araştırmaların bu bağlamda önemli katkılar sağlaması mümkün olabilir. Bu yaklaşım doğrultusunda, günümüzde eğitim fakültelerinde uygulanmakta olan bireysel çalgı eğitimi (keman) derslerindeki uygulamaların gözlenmesi ve bu yolla durum tespiti yaparak, yeni uygulama alanı olabilecek önerilere ulaşılması hedeflenebilir. Dolayısıyla ders programlarının yürütülme biçimi bu araştırmanın çıkış noktası olmuştur. En güvenilir kaynak ise bu dersi yürüten keman eğitimcileri olacağına göre, onlardan elde edilen veriler, bulgular bölümünde değerlendirilmiş, yorumlanmış ve ardından kendi deneyimlerimizle orijinal önerilere varılmıştır.

Araştırmanın temelini hazırlaması açısından bazı konulara değinilmesinin önemi bulunmaktadır.

Eğitim bir süreçtir. Bireyin doğumundan başlayıp yaşamının sonuna kadar devam eden bir süreç. Dünyaya gelen çocuk, zamanla yürümeyi, konuşmayı, yemek yemeyi, oyun oynamayı öğrenir. Okula başlar. Temel eğitimden sonra bir işe başlayabilir ya da öğrenimine devam edebilir. İşe başlaması ile yeni bir ortamda öğrenime yine devam eder. Görülüyor ki eğitim kapsamlı bir süreçtir. Davranış değiştirme, geliştirme sürecidir (Küçükahmet, 1992).

Eğitim, etimolojik olarak (education, Latince; ducare) kişiyi bir yere, bir düzeye götürmek, sevk etmek anlamını taşımaktadır. Fiziksel, entellektüel ve morel gelişme ve olgunlaşmalar, eğitimin hedeflediği temel noktalar olarak belirmektedir. Daha somut bir deyişle eğitim; kişilere belirli davranışların, bilgi ve becerilerin kazandırılması sürecidir. Bireyin (özellikle çocuğun) zihninde kalması istenenleri kazandırma mekanizmasıdır(Bilgin, 1984).

Müzik eğitimi, kısaca, “müziksel davranış kazandırma”, “müziksel davranış değiştirme” ya da “müziksel davranış geliştirme” sürecidir (Uçan, 1997).

Müzik eğitimi, eğitim gören kişiye müziksel davranışlar kazandırma ve bu davranışları giderek geliştirme ortamı sağlayan planlı, programlı ve yöntemli uygulanan bir süreçtir. Bu süreçte, bireyin müzik eğitimi yoluyla, özellikle müziksel çevresi ile olan iletişim, etkileşim ve paylaşımının artırılması hedeflenmektedir (Uslu, 2009).

İnsanlar doğumlarından ölümlerine dek yaşamlarının farklı dönemlerinde, gerek isteyerek kişisel tercihleriyle, gerekse zorunlu temel eğitim sırasında müzik eğitimi alırlar.

Müzik eğitimi aracılığıyla bireysel, toplumsal ve kültürel anlamda kaydadeğer değişiklikler ve gelişmeler görülebilir. Müzik eğitime yönelenlerde müziğe özgü yeni bir bakış açısı ve yaklaşımın oluşacağı savunulabilir. Müzik bilinci ve düzeyi artan bireyler kendilerini geliştirirlerken çevrelerine de müziksel katkılar sağlayacaklardır. Müzik eğitimi alanındaki gelişmenin toplumdaki kültürel kalkınmaya doğrudan olumlu etki yapacağı düşünüldüğünde bu eğitimin önemi ve değeri daha iyi kavranabilir. Eğitimde gelişme amacı güdülerek hep daha iyiyi aramak ve ulaşmak ilkesiyle davranış geliştirmek ve bu doğrultudaki uygulamaları benimsemek hedeflenmelidir. Günümüz koşullarına uygun, çağdaş bir eğitimde bulunması gereken ölçütlerin uygulandığı bir müzik eğitimi ortamının oluşturulması ve eğitimin bu doğrultuda yürütülmesi, ulaşılmak istenen kalitenin ve hedefin gerçekleşmesini kolaylaştıracaktır (Uslu, 2009).

Müzik eğitimi bir bütün olmakla beraber içerik, yöntem, düzey ve süre olarak kendi içerisinde bir takım çeşitlilikler göstermesi dolayısıyla çeşitli alt dallara ayrılır. “Genel”, “Özel” ve “Mesleki” olmak üzere üç ana amaca göre düzenlenir (Uçan, 1990).

Cumhuriyet’in ilk yıllarında Türkiye’de Dar-ül Elhan’ın dışında her hangi bir Türk Müziği eğitim kurumu bulunmamaktaydı. 1924 yılında Mızıka-yı Humayın, Riyaseti Cumhur orkestrasının Ankara’da teşkilatlandırılmasının ardından, aynı yıl Ankara Musiki Muallim mektebi kurulmuştur. İstanbul’da Dar-ül Elhan, İstanbul Konservatuarına dönüştürülerek şark şubesi kapatılmıştır. 1927 yılından itibaren Türk beşleri olarak ta bilinen; Cemal Reşit Rey, Ulvi Cemal Erkin, Ahmet Adnan Saygun, Necil Kazım Akses, Hasan Ferit Alnar gibi müzisyenler yurt dışına eğitim için gönderilmiştir. 1930’lu yıllardan sonra ülkemize Paul Hindemith ve Bela Bartok gibi ünlü besteci ve müzik adamları davet edilmiş ve çeşitli konferanslar, derlemeler yapılmış, müzik politikalarının hazırlıkları yapılmıştır (Şener, 2000).

Mesleki müzik eğitimi, ülkemizde üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği bilim dallarında, güzel sanatlar fakültelerinin müzik bilimleri bölümlerinde, konservatuarlarda ve anadolu güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde bu işin uzmanı olan kişilerce yürütülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütünü, bir kolunu yada dalını, o bütün, kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren,

seçme olasılığı bulunan yada öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar(Uçan, 1997).

Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar çeşitli süreçlerden geçmiş, çeşitli isimlerle anılmışlardır.

1924 yılında Musiki Muallim Mektebi’nin Ankara’da kurulmasıyla ilk kez ‘müzik öğretmeni’ yetiştiren bir kuruma kavuşulmuştur. Ayrıca 1942-47 yılları arasında Hasan Oğlan Yüksek Köy Enstitüsü Güzel Sanatlar Kolu’nda müzik öğretmeni yetiştirme denemesinde bulunulmuştur. 1937 yılında Musiki Muallim Mektebi, Gazi Terbiye Enstitüsü’ne bağlanmıştır. YÖK’ün kurulmasıyla Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi’ne bağlanan bölümü, ilki 1969 yılında İstanbul’da olmak üzere ülkenin çeşitli illerinde kurulan müzik öğretmenliği bölümleri izlemiştir (Uçan, 1997).

Son değişikliklerle Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı adını alan kurumların, bugün itibariyle sayısı yirminin üzerindedir.

1.2. Keman Eğitimi

Ses olanakları son derece zengin bir yaylı çalgı olan keman, dünyanın birçok ülkesinde kullanılan en yaygın, en sevilen çalgılardan biridir. Kemanın atası, Avrupa’da ortaçağdan beri yaygın biçimde kullanılmış olan “Viol” ya da “Viel” dir. 16. Yüzyıldan başlayarak büyük gelişim gösteren ve değerini kabul ettiren kemanın çalgı müziğindeki önemli yeri yüzyıllar içinde yükselmiştir. 17. Yüzyıldan itibaren keman için eser yazan besteciler, çalgının ustalıkla kullanılmasına yol açan heyecan verici yeni teknikler geliştirmişlerdir. Keman için eserler yazmış bestecilerin başında Corelli, Torelli, Tartini, Vivaldi, Bach, Mozart, Beethoven, Paganini, Brahms, Bruch, Tchaikovsky ve Berg gelir (Say, 2002).

Çağdaş toplumlarda “sanat eğitimi” eğitimin, “müzik eğitimi” sanat eğitiminin, “çalgı eğitimi” müzik eğitiminin, “keman eğitimi” de çalgı eğitiminin temel boyutlarından biri olarak kabul edilmektedir. Keman eğitimi, “keman öğretimi yoluyla bireylerin ve onların oluşturdukları toplulukların devinîşsel, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında, kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişiklikler oluşturma ya da onlara bu nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci” diye tanımlanabilir. Keman eğitimi hem okul içi hem de okul dışı çalgı eğitiminde önemli bir yer tutar (Günay,Uçan, 1980).

Keman sanatı (icracılık, eğitim, yapım vb.) oldukça eski dönemlere dayanmasına rağmen özellikle 1600’lü yılların başından itibaren daha nitelikli bir duruma dönüşmüştür.

Kemana gerçek değerin verildiği eserleri öncelikle Monteverdi’ de görüyoruz. 17. yüzyılın başlarında daha çok kemancı-besteci eserlerine rastlanıyor. Özellikle Giovanni Battista Bassani (1657-1716) klasik sonat formunun öncülüğünü yapıyor. Daha sonra Giovanni Battista Vitali (1644-1692) klasik sonat formu öncesine çok yakın eserler veriyor. Bunların dışında, önemli eğitsel etkileri olan Ercole Gaibara, Leonardo Bruknoli ve en eski keman metodunu yazan Gasparo Zanetti görülüyor (Göbelez, 1996).

Keman eğitiminin formal bir eğitim olduğunu, belli bir plan, program ve amaçlar dahilinde yapılması gerektiğini belirtmek gerekir (Akıncı, 1998). Keman eğitimi üzerine ilk çalışmaların ortaya çıktığı yıllarda, icra tekniklerinin sınırları zorlamaya başlaması ile birlikte farklı metot ve teknik beceri kitaplarının yayımlanmaya başladığı görülmektedir. Ünlü besteci W.A. Mozart’ın babası Leopold Mozart’ın, yayıncı arkadaşı Johann Jakob Lotter ile mektuplaşmaları sırasında bahsettiği “ Versuch einer grundlichen Violin Schule” (Temel Nitelikte Bir Keman Okulu Üzerine Deneme) isimli çalışması bilinmektedir (Publig, 2004).

Keman eğitimi Türkiye’de özellikle konservatuarlarda, eğitim enstitüleri müzik bölümlerinde, ilköğretmen okullarına bağlı müzik seminerlerinde, öğretmen okullarında (liselerinde) ve öbür kimi ortaöğretim okullarında geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Öte yandan kimi kurumlar, dernekler ve kişilerce yürütülen çalgı eğitimi çalışmalarında da keman eğitimine anlamlı bir biçimde yer verildiği görülmektedir (Günay, Uçan, 1980).

Yukarıda Günay ve Uçan’ın 1980 yılında yayınlamış oldukları “ Çevreden Evrene Keman Eğitimi” adlı çalışmalarından tespitler vardır. Günümüzde bu tespitlere ek olarak Türkiye’de keman eğitimi verilen kurumlara Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı müzik öğretmenliği bilim dalları, yine üniversitelerin güzel sanatlar bölümleri de eklenebilir.

Türkiye’de keman eğitiminin, geniş bir uygulama alanı ve Cumhuriyet öncesi dönemlere dek uzanan bir geçmişi olmasına karşın sağlıklı bir yapıya kavuşturulamadığı ve yeterince geliştirilemediği söylenebilir. Kimi dönemlerde yapılan kimi önemli çalışmalar, düzenlilik ve süreklilik kazanamadıklarından, pek etkili olamamışlardır. Bu ve benzeri nedenlerle, var olan sorunlar giderek daha da büyüyüp karmaşıklaşmış ve bugünkü boyutlara ulaşmışlardır (Günay, Uçan, 1980).

Türkiye’de keman eğitiminin temel sorunlarını şöylece özetlemek olanaklıdır: (1) Temel ilkeleri belirleme ve keman eğitimi bu ilkelere temellendirme sorunu, (2) yetişek ya da izlenice (program) geliştirme sorunu, (3) temel kitap ya da kılavuzları hazırlama sorunu, (4) keman eğitimcisi yetiştirme sorunu, (5) araç-

gereç sorunu, (6) keman eğitimini tüm boyutlarıyla sürekli inceleme-araştırma-değerlendirme sorunu, (7) keman eğitime ilişkin çalışmaları bütünleştirme ve eşgüdümleme sorunu (Günay, Uçan, 1980).

Bahsi geçen sorunların bazılarını kısaca değinecek olursak, gerek örgün eğitimde gerek yaygın eğitimde temel ilkeler ve program geliştirme adına birbirinden çok farklı uygulamalar mevcuttur. Ayrıca hali hazırda müzik öğretmeni ve keman sanatçısı yetiştiren kurumların varlığı bilinirken keman öğretmeni yetiştiren bir kurumun varlığından söz edemeyiz. Oysaki batıdaki üniversitelerde keman öğretmeni başlığı altında bölümler mevcuttur.

Çağdaş Türk Keman Eğitiminin temel ilkeleri çağdaş eğitimin, Çağdaş Türk Eğitiminin, onun bir boyutu olan sanat eğitiminin ve giderek müzik eğitimi ve çalgı eğitiminin temel nitelikleri gözönünde tutularak şöylece belirlenebilir: a) İnsanın doğasına (yapısına) uygunluk, b) kemanın yapısına uygunluk, c) insanın doğası ile kemanın yapısı arasında uyumluluk, ç) Türk Müziği'ne dayalılık, d) evrensel müziğe açık oluşluk, e) çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk, f) Türkiye'nin somut koşullarıyla tutarlılık (Günay, Uçan, 1980).

Keman eğitime dair gerek yurt dışında gerekse ülkemizde uzun yıllardır çeşitli uygulamalar söz konusudur. Araştırma konusu ile ilgisi olduğu üzere, eğitim fakültelerinde verilen keman eğitime dair ders izleme programları mevcuttur.

1.3. Müzik Eğitiminde Program

Kasıtlı kültürlenme olarak tanımlanan eğitim, içerisinde bulundurduğu bu 'kasıtlı' olma özelliği ile bir amaç ve plan gerektirir. Bireylerde istendik bir kültürlenme oluşturmak; önceden belirlenmiş hedefler demektir. İşte bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi, ancak bir plan-program doğrultusunda işleyen sistemlerle mümkündür. Bu bağlamda eğitimin en önemli gerekliliklerinden olan "program" kavramını daha detaylı inceleyebiliriz.

Pek çok farklı tanımına rastlanabilen "program" ifadesine dair Türk Dil Kurumu'nun 1974 yılında yapmış olduğu tanım; "Belli bir çalışmanın amacını, bölümlerini, yöntemini ve süresini gösteren plan" şeklindedir.

Eğitim alanında "program"ı, eğitim programı, öğretim programı, ders programı gibi farklı boyutlarda incelemek gerekir. Ders programı bir ders süresi içinde gerçekleşen etkinlikleri içerir, öğretim programı, bir eğitim basamağında çeşitli sınıf ve derslerde ele alınacak konularla ilgili öğretim etkinliklerinden oluşur,

eğitim programı, belirlenen hedefler doğrultusunda (okulda yada okul dışında) planlanan tüm eğitim etkinliklerini kapsar. Görüldüğü gibi “eğitim programı” aslında ders ve öğretim programlarını da içine alan bir bütündür (Demirel, 2002).

Yirminci yüzyıla kadar ‘konular listesi’ anlamında kullanılan eğitim programının tanımı üstüne yapılan çeşitli yorumlar şöyle sıralanabilir :

Eğitim programı; konular listesidir
ders içerikleridir
çalışmaların programlanmasıdır
öğretim materyalleri listesidir
derslerin sıralanmasıdır
hedef davranışlar grubudur
okul içinde ve dışında öğretilen her şeydir
okul personeli tarafından planlanan her şeydir.

Varış’a göre (1988) eğitim programı, “bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitim ve kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar.”

Ertürk (1982) eğitim programını, “belli öğrencileri belli zaman süresi içinde yetiştirmeye yönelik düzenli eğitim durumlarının tümü” olarak ifade etmiştir.

Görüldüğü gibi eğitim programı, eğitilen bireyler için ve onların üzerinde gerçekleşen “eğitim” ile ilgili faaliyetlerin, durumların, süreçlerin tamamını, tüm boyutlarıyla kapsamaktadır. Öğrenene bilgi aşılarken, aynı zamanda belli bir yaşam deneyimi kazandırmayı, kişiliğinin gelişmesini ve bireyin kendini gerçekleştirmesini de hedefleyen eğitim anlayışının uygulamadaki görünümü olan eğitim programını, dersleri ya da konuları alt alta sıralamak gibi dar bir bakış açısıyla değerlendirmemek gerekir. Bütüncül bir eğitimin yapılabilmesi için okul içinde ve okul dışında da aynı eğitim anlayışının sürdürülmesi gerekmektedir. Bu anlayışa göre program dışı faaliyet olamaz; ancak programı destekleyen faaliyetler vardır (Varış, 1988).

Büyükkaragöz’e göre (1997:3-4) eğitim programının yararları, dört başlık altında sıralanabilir:

- Eğitim faaliyetlerine yön verir: Okulun amaçlarını, okutulacak dersleri ve konuları belirleyerek, öğretmen ve öğrencilerin faaliyetlerini daha bilinçli ve anlamlı bir yönde yapmalarını sağlar.

- Aynı eğitim basamağındaki okullarda eğitimin aynı amaçlar çerçevesinde hemen hemen aynı yönde gerçekleşmesini sağlar: Genel-ortak eğitim anlayışının birlik ve beraberlik içinde hayata geçirilmesi ancak; eğitim programları ile mümkündür.
- Eğitimde verimi artırır: Eğitim faaliyetlerini öğretmenin düzenlemesi, yalnızca kendi görüş ve anlayışıyla sınırlı kalacaktır. Bunun yanında, önceden uzman kişilerce hazırlanmış eğitim programı, gereksiz zaman, emek ve masrafı önleyecektir. Öğretmenin yükünü azaltacak ve planlı, bilinçli, düzenli bir çalışmayla eğitimde verimi arttıracaktır.
- Mesleğe yeni başlayan öğretmenlere rehberlik eder: Deneyimli öğretmenler için bile gerekli, önemli, sürekli başvurulacak bir kaynak olan eğitim programı, mesleğe yeni başlayan–deneyimsiz öğretmenler için daha da hayati, olmazsa olmaz bir kaynak olma özelliğine sahiptir.

Program geliştirme ile ilgili çalışmalarda, birçok Avrupa ülkesi ve ABD’de olduğu gibi, ülkemizde de deneme çalışmalarından geçilerek bugünkü duruma gelinmiştir. Ancak, gösterilen çabalar karşısında elde edilen sonuç istenilen düzeyde değildir (Ekinci, 2008).

Çağımızda artık programsız bir örgün eğitim düşünülemez. Bireylerin kişisel gelişimlerinde ve ülke temelinde ortak bir kültür oluşturma sürecinde önemli rol oynayan “müzik eğitimi” de kuşkusuz, eğitimin, özellikle örgün eğitimin her alanında olduğu gibi, belli bir “program” doğrultusunda gerçekleştirilmeyi gerektirir.

“Program, örgün müzik eğitiminin en önemli öğelerinden biridir. Programsız bir örgün müzik eğitimi düşünülemez. Çünkü program, örgün müzik eğitiminin ana öğeleri olan “öğrenciyi, içeriği (konu alanını), öğretmeni ve çevreyi/ortamı” birbirleriyle buluşturur, birleştirir, bütünleştirir, etkileştirir ve eğitimsel bir sisteme kavuşturur”(Uçan, 1997).

Müzik “eğitim” programı, müzikle ilgili öğrenmeleri veya davranış değişikliklerini gerçekleştirmeye dönük tüm düzenleme ve etkinlikleri içeren, çok boyutlu ve kapsamlı bir bütündür. Müzik öğretim programı, müzik ders programları, müzikle ilgili ders dışı çalışma, kurs ve eğitsel kol programları, bireysel ve toplu dinleti vb. etkinlik programları, müzikle ilgili danışma ve kılavuzlama programları, müzikle ilgili yönetim ve işleyiş programı, müzikle

ilgili destekleyici hizmetler programı, müzikle ilgili yönetmelik ve yönergeler, müzik eğitim programının birer alt programlarıdır. Müzik eğitim programı, bütün bu programların bir bileşkesidir ancak; “müzik öğretim programı” müzik eğitim programının odağını oluşturmaktadır. Diğer alt programlar, müzik öğretim programının tamamlayıcıları konumundadırlar ve müzik öğretim programında odaklaşırlar (Uçan, 1997).

Müzik eğitiminin hedef, içerik, yöntem ve değerlendirme boyutlarının etkili olarak işe koşulması için, tutarlı bir şekilde düzenlenmiş eğitim programlarına ihtiyaç duyulmaktadır (Piji, 2006).

Müzik öğretim programı, yalnızca bir ders dağılım çizelgesi değil, müziksel öğretim/öğrenim etkinliklerinin bütünü olan müzik öğretim programı, hedefler, hedef davranışlar, içerik-konular, öğretme/öğrenme durumları, sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemlerinden oluşmaktadır. Bu ana öğeler kısaca şu şekilde tanımlanabilir (Uçan, 1997):

- Hedefler, müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak ya da onlarda geliştirilmek istenen özelliklerdir.
- Hedef davranışlar, müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılacak ya da onlarda geliştirilecek her bir hedefin çözümlenerek (ayrıştırılarak) gözlenip ölçülebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmesiyle ortaya çıkan, o hedefle ilgili kritik davranışlardır.
- İçerik-konular, müzik öğretimiyle öğrencilere kazandırılmak ya da onlarda geliştirilmek istenen hedef ve hedef davranışlarla ilgili, tutarlı ve kenetli olarak öğretim sürecinde ele alınması, işlenmesi, üzerinde durulması ve öğrenciye kazandırılması gereken müziksel bilgilerdir.
- Öğretme-öğrenme durumları, müzik öğretim sürecinde öğrencilerin hedef davranışları kazanmaları için gerekli öğrenme yaşantılarını geçirmelerine olanak sağlamak üzere hazırlanıp düzenlenen ve ayarlanan çevredir, ortamdır.
- Sınama-ölçme durumları, müzik öğretimiyle öğrencilerin hedef davranışları kazanıp kazanmadığını, bunları kazanmada ya da öğrenmede eksiklik, yanlışlık ve güçlükleri olup olmadığını (varsa bunların niteliğini) belirlemek için gerekli verileri (bilgileri) elde etme ereğiyle hazırlanan-düzenlenen çevredir, ortamdır.

- Değerlendirme işlemleri, sınama durumlarında elde edilen ölçme sonuçlarını (ölçümleri, yani verileri) hedeflerde kapsanan yada onunla birlikte başka ölçütlerle karşılaştırarak öğrenci, öğretim, program ve öğretmen hakkında yargıya varma sürecidir.

1.4. Problem

Günümüzde tüm dünyada popüler bir çalgı niteliği kazanmış olan keman, ülkemizde de oldukça ilgi görmüş ve hemen hemen tüm müzik üsluplarının icra edilmesinde kullanılabilir olması, kimi çalgılara göre daha ucuz edinilebilmesi vb. özellikleri ile kısa bir süre içinde eğitim alanında da belirli bir yer edinmiştir. Yaklaşık 30 yıldır müzik öğretmenliği alanında ana çalgı olarak okutulmakta olan keman derslerinde, kullanılan eğitim programlarının niteliği, uygulanabilirliği ve bu programlar arasında anlamlı bir tutarlılığın olup olmadığı, aynı meslek grubuna eleman yetiştiren kurumlar arasında belli bir standardın olması gerekliliği de düşünüldüğünde, bahsi geçen konular araştırılması gereken önemli sorunsallar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda varolan durumun tespit edilmesi önemli bir gereklilik olarak düşünülmektedir. Bunun sağlanması için, alanın/konunun hem teorisyenleri hem de uygulayıcıları olan eğitim fakültelerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının görüşleri alınmalıdır. Bu çerçevede ana problem cümlesi ve alt problemler aşağıda ifade edilmiştir.

“Eğitim fakültelerinde, uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşleri nelerdir?” ,

1. Keman öğretim elemanları ağırlıklı olarak hangi tür program kullanmaktadırlar ve bu programlara ne ölçüde bağlı kalabilmektedirler?
2. Uygulanmakta olan programların istenilen düzeyde gerçekleşmesi için haftalık ders saati ne ölçüde yeterlidir ve öğrenciler bireysel çalgı eğitimi (keman) dersinde sürekli kullanabilecekleri, nitelikli bir çalgıya ne ölçüde sahiptir?
3. Uygulanmakta olan keman öğretim programlarındaki hedeflerin, müzik öğretmeni yetiştirme amacına ne ölçüde uygun olduğu ve öğrencilerin öngörülen hedeflere ne derece ulaşabildiklerine ilişkin, keman öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?

4. Uygulanmakta olan keman öğretim programlarında, ağırlıklı olarak hangi kitaplar (metot, albüm) kullanılmaktadır.
5. Uygulanmakta olan keman öğretim programlarında, ulusal kültür birikimine dayalı dağarcığa ne ölçüde yer verildiğine ve bu programlarda kullanılan yapıtların/eser-etütlerin müzik öğretmenliği için gerekli dağarcığın oluşturulmasında ne ölçüde yeterli olduğuna ilişkin, keman öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
6. Uygulanmakta olan keman öğretim programlarında sınama-ölçme, değerlendirme işlemlerine ilişkin keman öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
7. Uygulanmakta olan keman öğretim programlarının, gerektiğinde değişikliklere açık olabilme ve öğrencilerin (birbirinden farklı) seviyelerine uygun çalışmalar yapabilme bakımından ne derece yeterli olduğuna ilişkin, keman öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?
8. Keman öğretim elemanları, bireysel çalgı eğitimi (keman) dersiyle ilgili olarak, diğer kurumlardaki öğretim elemanları ile ne derece iletişim halindedirler?

1.5.Amaç

Eğitim fakültelerinde uygulanmakta olan keman dersinin işlenişini gözlemleyerek yeni bulgulara ulaşmak ve bulgulardan yararlanarak keman eğitimine katkıda bulunabilmek araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır.

1.6.Önem

Bu araştırmanın, keman öğretim elemanlarının, uygulanmakta olan bireysel çalgı eğitimi (keman) dersinin, öğretim programlarının uygulanışının durumuna ilişkin görüşlerini ortaya koyacağı, öğrenci ve eğitimcilerin faydalanmasına olanak sağlayacağı düşünülmektedir. Yapılacak benzer araştırmalara örnek teşkil etmesi açısından da önem taşımaktadır.

1.7.Varsayımlar

1. Araştırma için seçilen yöntem ve kullanılan veri toplama aracı, araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygundur.
2. Veri toplama aracı olarak hazırlanan anket, yeterince geçerli ve güvenilirlerdir.
3. Anketi yanıtlayanların, vereceği cevaplar gerçeği yansıtmaktadır.
4. Verilerin çözümünde kullanılan istatistiksel analizler, yeterli ve güvenilirlerdir.

1.8. Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dallarında görev yapmakta olan ve BÇE (keman) derslerine giren öğretmenler ile sınırlıdır.
2. Araştırma, yapıldığı zaman dilimi içinde uygulanmakta olan programlarla sınırlıdır.

1.9. Tanımlar

Suzuki ve geliştirdiği yöntem; 1901’ de doğan Japon asıllı müzik eğitimcisidir. Keman eğitimi için Almanya’da bulunduğu sırada dilbilime ilgi duydu. Küçük yaşta çocukların kolaylıkla dil öğrendiklerini inceleyen Suzuki, bunu müzik dalında da uygulamaya koyuldu. Japonya’ya dönüp bir “Yetenek Eğitimi Okulu” açtı. Geliştirdiği yöntem doğrultusunda Amerika ve İngiltere’de de benzeri okullar açıldı. Suzuki yöntemine göre, çocuklar çok küçük yaştan başlayarak evinde, aile ortamı içinde, müziği sürekli yaşayarak yetiştirilmektedir. Amaç, çocuğa nota öğretmekten yola çıkarak formal müzik eğitimi vermek yerine, gündelik yaşamın pratiğinde hemen her an için müzik dinleterek kulağı eğitmek ve bunun yanı sıra çocuğa bir müzik aleti verip zamanla kulaktan ezbere çalmasını sağlamaktır. Suzuki eğitimi yoluyla örneğin iki yaşında keman çalmaya başlayan bir çocuk, yedi-sekiz yaşlarına geldiğinde, nota bilmediği halde, klasik eserleri (söz gelişi sonatları) ezbere çalabilmektedir. (Say, 1992).

Kodaly ve yöntemi; Macar asıllı besteci, folklor ve müzik araştırmacısı olan Zoltan Kodaly 1882’ de Kecskemet’te doğdu. İlk müzik kültürünü aile içinde dinlediği Macar halk ezgilerinden aldı. Annesi piyano, babası ise keman çalabiliyordu. Kendi çabaları ile keman, piyano ve çello çalmaya başladı. Nagyszombat katedrali korosunda şarkı söyledi. Edebiyat fakültesinde okudu. Macar halk şarkılarını incelemek ve araştırmak için Budapeşte konservatuarına gitti ve burada Bela Bartok ile dostluk kurdu. 1906’da Berlin’de Alman müziğini, 1907’de Paris’te Fransız müziğini inceledi. (Sözer, 1986). Kodaly yöntemine göre; şarkı söylemek müzisyenlik için en sağlam temeldir. Çocuk müzik eğitiminde en temel gereç, herhangi bir çalgı değil, çocuğun kendi sesidir. Çocuklar çok küçükken bile müziği andıran (müzikal) sesler çıkarırlar. Şarkı söylemek bir çocuk için konuşmak kadar doğal bir davranıştır. Bu doğal yeteneği kullanmak, herkesin sahip olduğu bir çalgı olan sesi eğitmek ve geliştirmek hem etkili hem de kolaydır. Bu yolla edinilen müzik bilgileri daha kalıcı ve değerli olur. (Yıldırım, 1995). Kodaly metodunun daha fazla küçük çocuklara yönelik bir şey olduğu düşünülmemelidir. Kodaly metodu çocuklar ve yetişkinler için bir yaşam şekli haline gelmelidir. Bu özellikle sağladığı fırsatlarla büyük koral müzik ve koral topluluklar çeşitliliği ile müzikal deneyimleri tatmin ettiğinde en iyi biçimde gerçekleştirilmiş olur. (Derrik, 1997). Kodaly yaklaşımıyla ilk müfredat programını hazırlayan yazar Jenő Adam’dır. (Bonnin,2003).

Dalcroze ve yöntemi; İsviçre’li besteci ve eğitimci Emile Jacques Dalcroze 1865-1950 yılları arasında yaşamıştır. “Eurythmique” adı verilen ritmik jimnastiğin kurucusudur. Dalcroze sisteminin temel hedefi, ritm aracılığı ile beyin ve vücut arasında hızlı ve düzenli iletişim yaratmak ve ritmin hissedilmesini fiziksel bir anlayış biçimi haline getirmektir. Bu nedenle ritm eğitiminin hedefi, beyin, vücut ve duygular arasında denge ve uyumun oluşturulmasıdır. (Dündar, 2003).

Yöntemin iki temel aracını müzik ve beden oluşturmaktadır. Dalcroze’a göre, insanın en doğal çalgısı kendi bedenidir. Yöntemin en önemli noktası konsantre olmaktır. Öğrenci duyduğu müziği hissederek kendini onun ritmine bırakır. Vücut hareketleriyle müziğe eşlik eder ve müziği yorumlamaya çalışır. Bu yöntemde, çocuğun ritim değişikliğine uyum sağlaması amacıyla, sınıfta doğaçlama piyano kullanılır (Bozkaya, 2001).

Eurhythmics, solfej ve doğaçlama yöntemin üç önemli bileşenidir. Müzik ve hareketi birleştirerek, müziksel ifadeleri geliştirmeyi esas alan yöntemdir. (Blackburn, 1998).

Orff ve yöntemi; Alman besteci ve müzik eğitimcisi Carl Orff 1895-1982 yılları arasında yaşamıştır. Müzik akademisinde eğitim gördükten sonra Almanya'nın kimi kentlerinde orkestra şefi olarak görev yapmıştır. 1942'de "Günter jimnastik, Dans ve Müzik Okulu" nu kurmuştur. Orff yöntemi sırasıyla, ritimleme, ezgileme, biçimleme ve dizileme aşamalarından oluşmaktadır. Çocuklar küçük yaşta genellikle çalgıları vurma davranışıyla çaldıkları için ilk kullandıkları çalgılar vurmali çalgılar olmaktadır. Önce ritimleme ve ezgileme kavramlarını öğrenirler, daha sonra biçimleme ve dizileme aşamalarına geçerler. (Yıldırım, 1995).

1.10. Kısaltmalar

AİBÜ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
AMÜ	Adnan Menderes Üniversitesi.
EAÜ	Erzurum Atatürk Üniversitesi
BÜ	Balıkesir Üniversitesi
CÜ	Cumhuriyet Üniversitesi
ÇOSMÜ	Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi
DEÜ	Dokuz Eylül Üniversitesi
EÜ	Erzincan Üniversitesi
GÜ	Gazi Üniversitesi
GOPÜ	Gazi Osman Paşa Üniversitesi
HÜ	Harran Üniversitesi
İÜ	İnönü Üniversitesi
KTÜ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
MÜ	Marmara Üniversitesi
MAEÜ	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
MÜ	Muğla Üniversitesi
NÜ	Niğde Üniversitesi
ODMÜ	On Dokuz Mayıs Üniversitesi
PÜ	Pamukkale Üniversitesi
SÜ	Selçuk Üniversitesi
TÜ	Trakya Üniversitesi
UÜ	Uludağ Üniversitesi
YYÜ	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
MÖBD	Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

BÇE	Bireysel Çalgı Eğitimi
THM	Türk Halk Müziği
TSM	Türk Sanat Müziği
Prof. Dr.	Profesör Doktor
Prof.	Profesör
Doç. Dr.	Doçent Doktor
Doç.	Doçent
Yrd. Doç. Dr.	Yardımcı Doçent Doktor
Yrd. Doç.	Yardımcı Doçent
Dr.	Doktor
Öğr. Grv.	Öğretim Görevlisi
Arş. Grv.	Araştırma Görevlisi
Okt.	Okutman
ABD	Ana Bilim Dalı
KPSS	Kamu Personeli Seçme Sınavı

BÖLÜM II

İLGİLİ ALAN YAZIN

Bu bölümde araştırmanın konusu ile direkt veya dolaylı yollardan ilgili olan yazılmış tezler gösterilmiştir.

2.1. Konuyla İlgili Yazılmış Tezler

BÇE (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerini direkt araştıran araştırmalar mevcut olmasada, yine eğitim fakülteleri MÖBD'leri programlarında yer alan müzik tarihi ve BÇE derslerine yönelik benzer çalışmalar mevcuttur. Bunlardan gitar dersine yönelik olanı, araştırmamızın sonuçları ile benzer sonuçlar taşımaktadır ve aşağıda gösterilmiştir:

- Tez adı: “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri” yazarı, Engin Özyörük.

Araştırmanın sonucunda; kurumlarda uygulanan programların, birbirlerinden farklı olduğu, altı ögeli çağdaş öğretim programına çok az yer verildiği, ders saatinin programların sağlıklı yürütülebilmesi için yetersiz olduğu saptanmıştır. Öğretim elemanlarının, kullanılan kaynaklar, dağarcık, ölçme-değerlendirme şekilleri gibi temel konularda birbirlerinden farklı uygulamalar yaptığı ve farklı kurumlardaki öğretim elemanlarının birbirleriyle iletişim içinde olmadıkları, ortak çalışmalar yürütmedikleri görülmüştür. Ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda, alana yarar sağlayacağı düşünülen öneriler getirilmiştir.

Araştırmamızın sonuçları ile benzer sonuçlar taşıyan bu araştırma bizlere göstermektedir ki, eğitim fakültelerinde uygulanan BÇE dersleri, bu derslerin programları, programların uygulanışı vb. durumlar hızla gözden geçirilmeli ve çağdaş eğitim standartlarına uygun bir halde yeniden düzenlenmelidir.

- Konu ile ilgili olarak Burçin Uçaner tarafından yazılmış olan “Türkiye’deki Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Müzik Tarihi Öğretim Elemanlarının Dersin İşlenişine İlişkin Görüşleri” isimli yüksek lisans tezinin ulaştığı sonuçlar ise aşağıdaki gibidir:

Araştırma sonucunda öğretim elemanlarının üniversitedeki mevcut kaynak ve olanakları çok yeterli bulmadığı, müzik tarihi öğretiminde kısmen farklı yöntem, teknik ve araç gereçleri kullandığı, ayrıca müzik tarihi öğretim programını tam olarak yeterli bulmadıkları ortaya çıkmıştır. Öğretim elemanlarının kadın ya da erkek olması, eğitim düzeylerinin farklılığı, müzik tarihi öğretim programına karşı görüşlerini değiştirmezken, öğretim elemanlarının hizmet sürelerinin müzik tarihi öğretim programına karşı görüşlerini değiştirdiği görülmüştür. Öğretim elemanlarının unvanları, müzik tarihi programını değerlendirmeye yönelik görüşlerini kısmen etkilemektedir.

- Yine araştırmanın konusu ile dolaylı yoldan ilişkilendirilebilecek olan bir diğer araştırma Çiğdem Söker’in yazmış olduğu “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı’nda, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Çıkışlı 1. Sınıf Keman Öğrencilerine Temel Davranışları Kapsayıcı Bir Öğretim Programı Model Önerisinin Uygulanması” isimli yüksek lisans tezidir ve kısaca sonuçları aşağıdaki gibidir:

Uygulanan yapılandırılmış görüşme sonucunda; kullanılmakta olan BÇE 1(Keman) Dersi Öğretim Programları’nın öğelerinin tam olarak bulunmadığı, öğretim elemanlarının çoğunlukla tanımsal program kullandığı, AGSL çıkışlı keman öğrencileri ile genel lise veya dengi okul mezunu keman öğrencilerin temel tekniklerinde farklılıklar olduğu, AGSL mezunu keman öğrencilerinin çeşitli nedenlerle temel keman tekniklerini yanlış kavramış olabilecekleri, buna bağlı olarak AGSL çıkışlı keman öğrencilerinin temel keman tekniklerinin, eğitimin planlı ve programlı bir süreç olduğu da göz önünde bulundurularak, bir öğretim programına bağlı olarak tekrar gözden geçirilmesi gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda; Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda, hazırlanan temel davranışları kapsayıcı BÇE 1(Keman) Dersi Öğretim Programı Model Önerisi, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi çıkışlı 1. sınıf öğrencilerinden 4 keman öğrencisine uygulanmıştır. Süreci değerlendirmek amacıyla öğrencilerin keman eğitimine başlamalarından bir hafta sonra ve dönem sonunda iki ayrı gözlem yapılmıştır. Gözlemler sonucunda, öğrencilerin eksik ve kusurlu davranışlarının

düzeltilmediği ya da düzeltilmesi konusunda olumlu yönde ilerleme kaydedildiği görülmüştür. Elde edilen bulgular doğrultusunda Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi çıkışlı keman öğrencilerinin keman eğitimine ilişkin bazı öneriler ortaya konulmuştur.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın; modeli, evreni, veri toplama araçları, verilerin toplanması, verilerin işlenmesi ve çözümlenmesine ilişkin bilgiler verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmanın yürütülmesinde genel tarama modeli kullanılmıştır. Anket kullanılarak, üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi anabilim dalları müzik öğretmenliği bilim dalları'nda görev yapan keman öğretim elemanlarının, uyguladıkları bireysel çalgı eğitimi (keman) dersinin, öğretim programları yönünden genel durumuna ilişkin görüş, öneri ve yaklaşımları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma, ilgili öğretim elemanlarının görüşlerine dayalı olduğundan betimsel niteliktedir.

3.2. Evren - Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında; Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi ana bilim dalları müzik öğretmenliği bilim dallarında görevli olan, keman eğitimi veren öğretim elmanları oluşturmaktadır. İçinde bulunduğumuz öğretim yılında Türkiye'de resmi rakamlar doğrultusunda toplam 30 üniversitenin eğitim fakültesine bağlı müzik öğretmenliği bilim dalı mevcuttur. Fakat bu üniversitelerin 6'sında hali hazırda ders işlenmemektedir. Dolayısı ile bu araştırmanın evreni toplam 24 üniversitede bulunan müzik öğretmenliği bilim dallarında görevli öğretim elemanları oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde bahsi geçen üniversitelerde keman eğitimi vermekte olan tüm öğretim elemanlarına, geliştirilen anket gönderilmiş ve geri dönen anketler üzerinden süreç devam etmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada yer alan verilerin bir kısmı kaynak tarama yolu ile, bir kısmı ise uygulanmış olan anket formları yoluyla elde edilmiştir. Anket; ön çalışma yapılarak (soru havuzu oluşturmak, ilgili kişilerin fikirlerini yazılı-sözlü almak, uzman görüşü almak) hazırlanmıştır. Söz konusu anket formu ekte sunulmuştur.

3.4. Verilerin Toplanması

Geliştirilen anket, araştırma süresince yüzyüze ve posta yolu ile ilgili öğretim elemanlarına uygulanmıştır.

Tablo 1. İlgili Kurumlara Gönderilen ve Geri Dönen Anket Formlarının Sayısal Dağılımı

Araştırma Evreni	Giden Anket	Dönen Anket
AİBÜ	5	3
AMÜ	2	1
EAÜ	2	1
BÜ	3	0
CÜ	2	0
ÇOSMÜ	2	2
DÜ	2	1
EÜ	2	1
GÜ	8	2
GOPÜ	5	5
HÜ	1	1
İÜ	2	2
KTÜ	2	1
MÜ	6	4
MAEÜ	5	4
MÜ	2	2
NÜ	1	1
ODMÜ	1	1
PÜ	3	1

Araştırma Evreni	Giden Anket	Dönen Anket
SÜ	2	1
TÜ	3	3
UÜ	5	0
YYÜ	2	2

3.5. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Kaynak tarama yolu ile elde edilen bilgiler düzenlenmiş ve sistemli bir biçimde ilgili bölümde ifade edilmiştir. Anketlere verilen cevaplar ise bilgisayar programı kullanılarak frekans ve yüzdesel olarak değerlendirilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma için elde edilmiş olan verilerin, ikinci bölümde belirtildiği şekliyle çözümlenmesi ile elde edilen sonuçlar, araştırmanın amacına ve alt problemlerine göre ele alınmış, tablo ve grafikler ile gösterilmiş ve açıklanarak yorumlanmıştır.

4.1. Kişisel Bilgiler

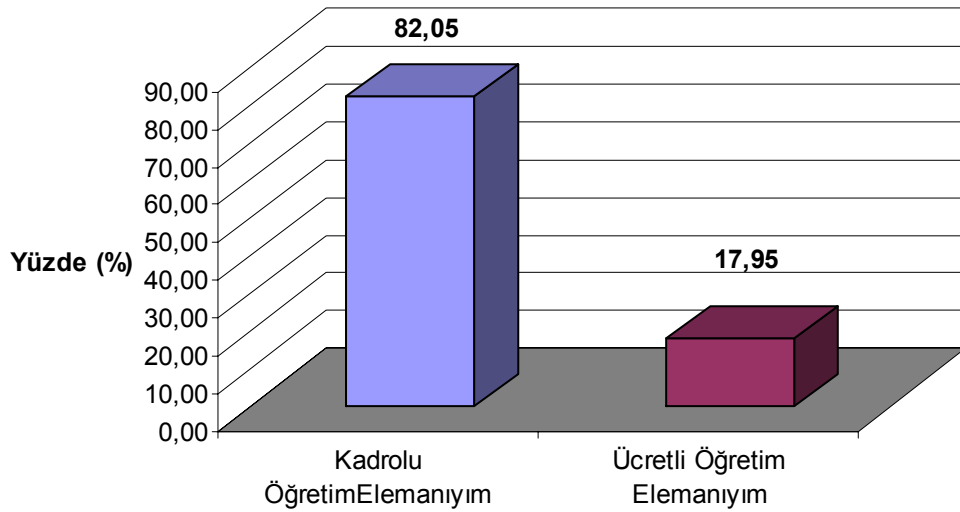
Bu alt başlıkta, araştırmaya katılan ilgili keman eğitimcilerine dair bir takım kişisel bilgiler istatistiksel olarak sunulmaktadır.

Tablo 2 Katılımcıların Kadro Durumlarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Kadrolu Öğretim Elemanı	32	82,05
Ücretli Öğretim Elemanı	7	17,95
Toplam	39	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının % 82,05’i bulundukları kurumda kadrolu, % 17,95’i ise ücretli görev yapmaktadırlar. Bu dağılım şekil 1’de gösterilmektedir.

Şekil 1 Katılımcıların Kadro Durumlarını Gösteren Dağılım

Yukarıda görülen verilere göre öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu kadrolu olarak görev yapmaktadırlar.

Tablo 3 Katılımcıların Üniversitelere ve Ünvanlara Göre Dağılımını Gösteren Dağılım

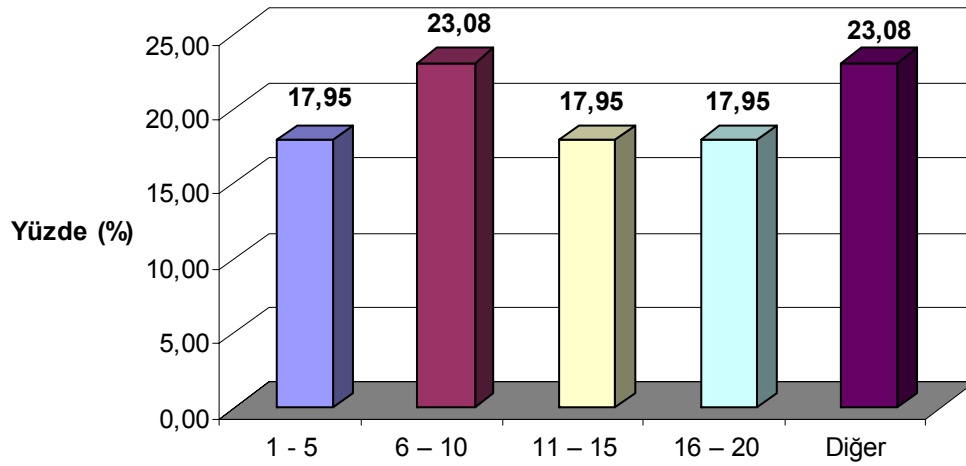
Ünvanlar / Üniversiteler	Prof. Dr.	Prof. Dr.	Doç. Dr.	Doç. Dr.	Yrd. Doç. Dr.	Yrd. Doç. Dr.	Dr.	Öğr. Grv.	Arş. Grv.	Okt.	Diğer	Toplam
AİBÜ			*					*	*			3
AMÜ										*		1
EAÜ					*							1
ÇOSMÜ					*			*				2
DÜ							*					1
EÜ					*							1
GÜ				*	*							2
GOPÜ					*			*		***		5
HÜ					*							1
İÜ										*	*	2
KTÜ								*				1
MÜ		*				*					**	4
MAEÜ					*			*	*		*	4
MÜ								**				2
NÜ								*				1
ODMÜ								*				1
PÜ			*									1
SÜ							*					1
TÜ											***	3
YYÜ								**				2
Toplam	0	1	2	1	7	1	2	11	2	5	7	39

Tablo 4 Katılımcıların Kıdem Durumlarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
1 – 5	7	17,95
6 – 10	9	23,08
11 – 15	7	17,95
16 – 20	7	17,95
Diğer	9	23,08
Toplam	39	100,00

Tablo 4’de görüldüğü üzere anket formlarını cevaplandıran ilgili keman eğitimcilerinin % 17,95’i 1 – 5 yıl arasında, % 23,08’i 6 – 10 yıl arasında, % 17,95’i 11 – 15 yıl arasında, % 17,95’i 16 – 20 yıl arasında, %23,08’i ise 20 yıl üzeri eğitimci olarak çalışmaktadırlar. Bu dağılım şekil 2’de gösterilmektedir.

Şekil 2 Katılımcıların Kıdem Durumlarını Gösteren Dağılım

Anket formlarını dolduran öğretim elemanlarının hizmet yılları çeşitlilik göstermektedir. Göreve yeni başlayan katılımcıların yanı sıra 40 yılı aşkın süredir görevini sürdürmekte olan katılımcılarda mevcuttur. Bu durum araştırmanın kıdem ve tecrübe bakımından geniş bir yelpaze içermesini sağlamıştır.

4.2. Eğitimci Görüşleri

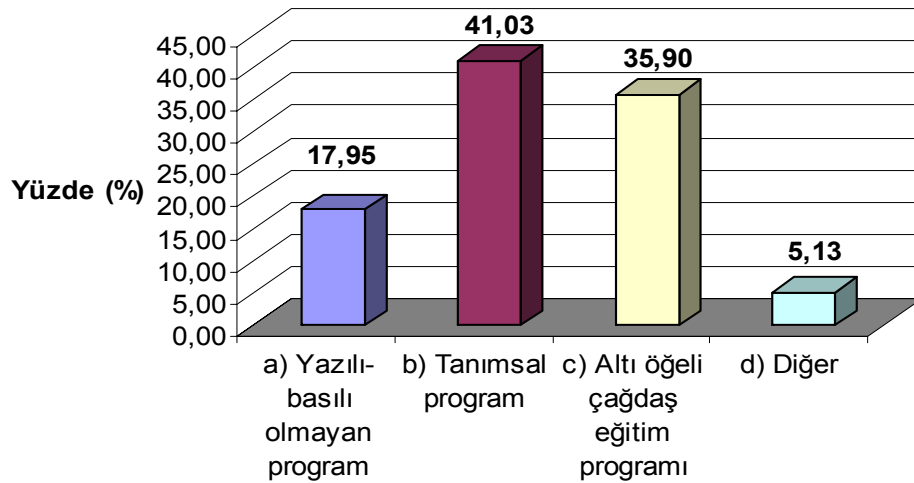
Bu bölümde anket formlarını cevaplandıran ilgili keman eğitimcilerinin bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik görüş, öneri ve yaklaşımlarını belirleyen bulgulara yer verilmiş ve bu bulgular yorumlanarak açıklanmaya çalışılmıştır.

Tablo 5 Katılımcıların Kullandıkları Program Türlerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
a) Yazılı-basılı olmayan program	7	17,95
b) Tanımsal program	16	41,03
c) Altı öğeli çağdaş eğitim programı	14	35,90
d) Diğer	2	5,13
Toplam	39	100,00

Tablo 5’de görüldüğü üzere anket formlarını cevaplandıran ilgili keman eğitimcilerinin % 17,95’i yazılı-basılı olmayan programı, % 41,03’ü tanımsal programı, % 35,90’ı altı öğeli çağdaş eğitim programını kullanmaktadırlar. % 5,13’ü ise “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. Bu dağılım şekil 3’de gösterilmiştir.

Şekil 3 Katılımcıların Kullandıkları Program Türlerini Gösteren Dağılım

Yukarıdaki şekilde görüldüğü gibi anket formlarını cevaplandıran ilgili keman eğitimcilerinin % 41,03’ü tanımsal programı kullanmaktadırlar. Tanımsal program, dersin kapsamını veya içeriğini kısaca anlatan tanımdan oluşan programdır. Dolayısı ile yazılı-basılı olmayan programa göre bir takım avantajları söz konusudur. % 35,90’lık katılımcı grubu ise altı öğeli

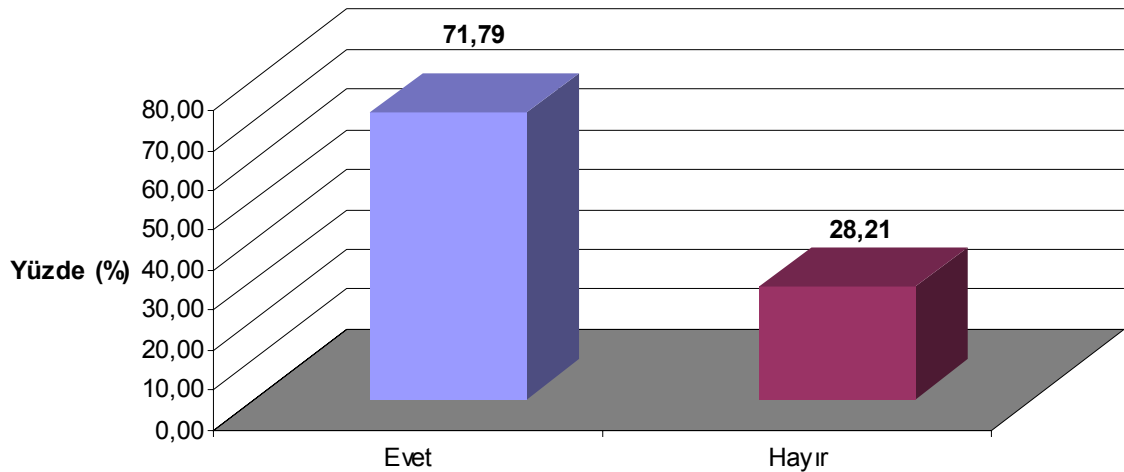
çağdaş eğitim programını kullanmaktadır. Altı öğeli çağdaş eğitim programı, hedefler, hedef davranışlar, içerik-konular, öğretme-öğrenme durumları, sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemlerinden oluşan programdır. Seçenekler arasında en kapsamlı olan programdır. Katılımcılardan; anket formları ile birlikte, kullandıkları program örneklerinin de gönderilmesi istenmiştir. Her ne kadar istenilen bu program örnekleri büyük oranda gönderilmemişse de kendi ifadelerinden anlaşıldığı üzere % 35,90'lık bir oran ile altı öğeli çağdaş eğitim programı kullanımı katılımcılar arasında küçümsenemeyecek bir sayıdadır. Katılımcıların % 17,95'i yazılı-basılı olmayan program kullanmaktadır. Her ne kadar tercih edilebilen bir program olsada, tek bir öğretmene ait olabilme, takibinin ve reformunun zorluğu, uygulamalardan anlaşılamaması gibi bir takım özellikleri bakımından yetersiz ya da eksik olduğu düşünülebilir. Katılımcıların %5,13'lük bir kısmı “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. Bu katılımcılar ifadelerinde tüm şıkları kapsayan bir program kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 6 Katılımcıların Öğrencileri İle Verimli Ders Yapıp - Yapamadıklarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Evet	28	71,79
Hayır	11	28,21
Toplam	39	100,00

Yukarıda görüldüğü gibi, öğretim elemanlarının %71,79'u öğrencileri ile verimli ders yapmakta, %28,21'nin ise dersleri verimli geçmemektedir. Bu dağılım şekil 4'te gösterilmektedir.

Şekil 4 Katılımcıların Öğrencileri İle Verimli Ders Yapıp Yapamadıklarını Gösteren Dağılım

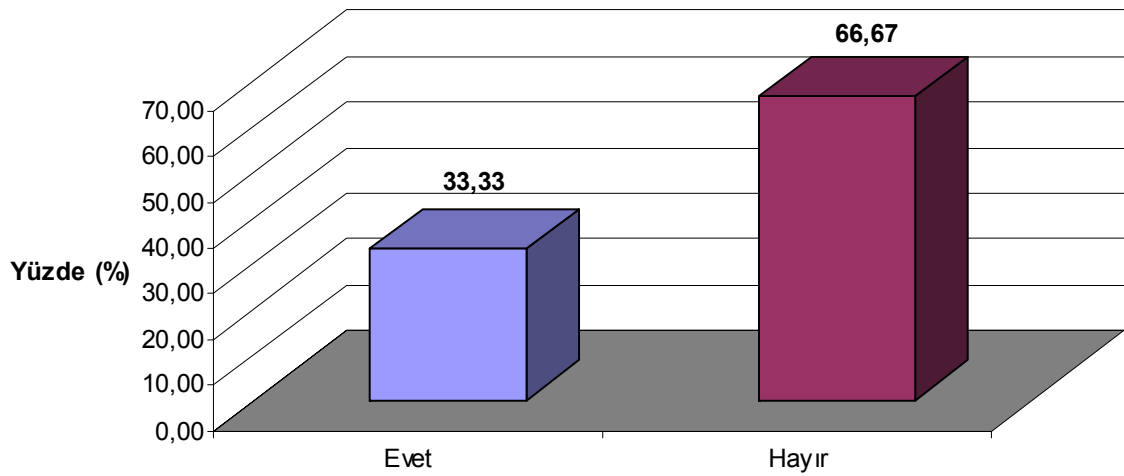
Şekil 4'te görüldüğü gibi katılımcıların çoğunluğu öğrencileri ile verimli ders yapabilmektedirler. Diğer yandan %28,21'lik bir azınlık olmasına rağmen verimli ders yapamadığını ifade eden bir katılımcı grubu mevcuttur. Bahsi geçen bu grup verimli ders işleyememe sebeplerini bir takım nedenlerle ilişkilendirmişlerdir. Bu nedenler; öğretim elemanı eksikliği, fazla öğrenci olması, bir ders saatine birden fazla öğrencinin alınması, çalıştıkları kurumdan kaynaklanan çeşitli nedenler, öğrenci davranışları, ders saatinin yeterli olmaması, fiziki şartların uygun olmaması, öğrenci beklentileri, öğrencilerin almakla yükümlü oldukları ders çeşidinin fazlalığı, öğrencilerin çok farklı alt yapılardan gelişi ve aralarındaki düzey farklılığı, öğrencilerin ilgisizliği (KPSS ile ilgili olarak) şeklinde ifade edilmiştir.

Tablo 7 Katılımcıların Dünya Literatürüne Girmiş Bilinen – Önemli Eğitim Yöntemleri Kullanıp Kullanmadıklarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Evet	13	33,33
Hayır	26	66,67
Toplam	39	100,00

Tablo 7'de görüldüğü gibi katılımcıların %33,33'ü dünya literatüründe yer alan eğitim yöntemlerini (Kodaly, Dalcroze, Suzuki, Orff gibi) kullanmakta, %66,67'si ise kullanmamaktadır. Bu durum Şekil 5'te gösterilmiştir.

Şekil 5 Katılımcıların Dünya Literatürüne Girmiş Bilinen – Önemli Eğitim Yöntemleri Kullanıp Kullanmadıklarını Gösteren Dağılım

Şekil 5'te görüldüğü üzere öğretmenlerin %33,33'ü dünya literatüründe yer alan eğitim yöntemlerini kullanmaktadırlar. Bahsi geçen yöntemler kimi zaman müzik eğitimi dışında da

kullanılmakla beraber özellikle müzik eēitimi alanında tercih edilen ve adlarına bir çok müzik eēitimi merkezi açılmış olan yöntemlerdir. Geliştirilmiş oldukları ülkelerde kalmamış, hemen hemen tüm dünyaya yayılmış, özellikle Avrupa ve Amerika’da etkin biçimde kullanılmaktadırlar. Öte taraftan %66,67’lik bir katılımcı grubunun yöntemleri kullanmadığı görülmektedir. Tüm bunlar göz önüne alınarak eēitimcilerin bahsi geçen yöntemleri yeterince tanımadığı ya da yöntemleri uygulayacak yeterliliēe sahip olmadığı düşünülebilir.

Tablo 8 Katılımcıların Derslerde Kullandıkları Kaynakları Gösteren Daēılım

Kaynak / Metod	Kişi Sayısı
Ömer Can	23
A. Seybold	16
R. Kreutzer	25
J. Mazas	22
P. Rode	12
F. Wohlfart	3
O. Sevcik	11
F. Kaiser	9
Hakan uhadar Genç Kemancılar İçin Albüm	1
Ali Uçan	8
S. Suzuki	4
H. Sitt	21
F. Fiorillo	12
Mehmet Akpınar Makamsal Ezgiler Albümü	2
M. Crickboom	6
C. Flesch	7
I. Galamian	2
L. Spohr	1
J. Hrimaly	3
J. Dont	13
aēdař Türk Mziēi Eserleri	1
Oktay Dalaysel Gam Metodu	3
Mehmet Efe	1

Kaynak / Metod	Kişi Sayısı
Ahmet Saçan	1
T. Varga	1
Choterine	1
H. Schradieck	1
Garlicky	2
A. Komarovsky	2
A. Fortunato	1
Kristomati	1

Tablo 8’de, katılımcılar tarafından kullanılmakta olan 31 kaynak görülmektedir. (tüm katılımcılar birden fazla kaynak / metod kullanmaktadır). Yine yukarıda, en çok tercih edilen kaynakların / metodların; Ömer Can, A. Seybold, R. Kreutzer, J. Mazas, P. Rode, O. Sevcik, H.Sitt, F. Fiorillo ve J. Dont’a ait olduğu görülmektedir. Bu durum yabancı kaynakların daha fazla tercih edildiğini göstermektedir. Eğitimcilerin birbirlerine yakın kaynaklar kullandığı görülmektedir. Tablo 8’e bakarak anket formunda yer alan THM ve TSM dağılımına ne derece yer verildiği sorusuna dair fikir sahibi olunabilir. THM, TSM ve çağdaş Türk müziği kaynaklarından az faydalanılıyor olması bir ulusun kendi dinamiklerinden oluşan müzik kültürüne gereken değerin verilmediğini göstermektedir.

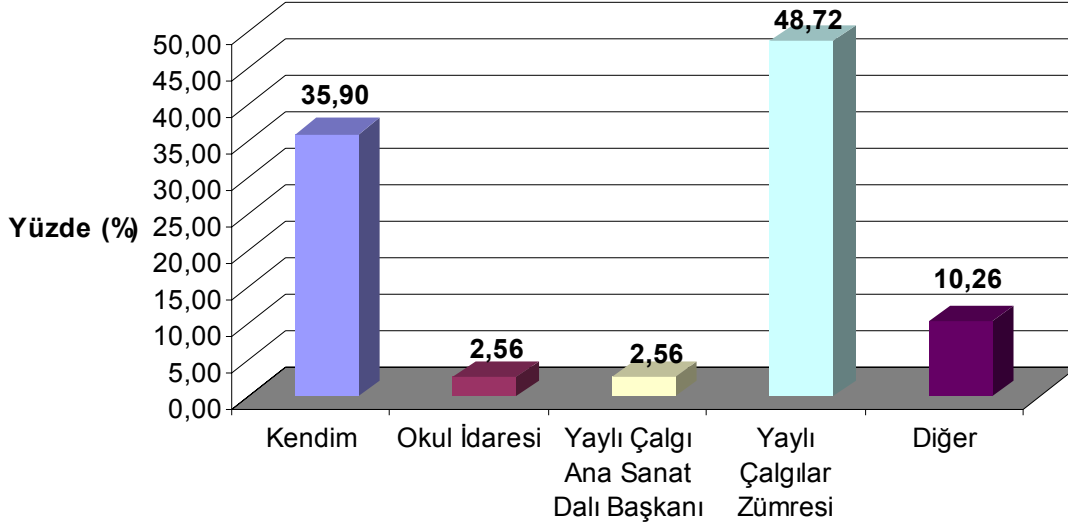
Tablo 9 Katılımcıların Kullandıkları Programların Nasıl Belirlendiğini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Kendim	14	35,90
Okul İdaresi	1	2,56
Yaylı Çalgı Ana Sanat Dalı Başkanı	1	2,56
Yaylı Çalgılar Zümresi	19	48,72
Diğer	4	10,26
Toplam	39	100,00

Tablo 9’daki verilerden anlaşıldığı üzere katılımcıların %35,90’ı kullanılan programı kendileri belirliyor, %2,56’sının kullandığı programı okul idaresi belirliyor, %2,56’sının kullandığı programı yaylı çalgılar ana sanat dalı başkanı belirliyor, %48,72’sinin kullandığı

programı yaylı çalgılar zümresi belirliyor ve son olarak %10,26'sının kullandığı program diğer yollardan belirleniyor. Bu durum şekil 6'da gösterilmiştir.

Şekil 6 Katılımcıların Kullandıkları Programların Nasıl Belirlendiğini Gösteren Dağılım

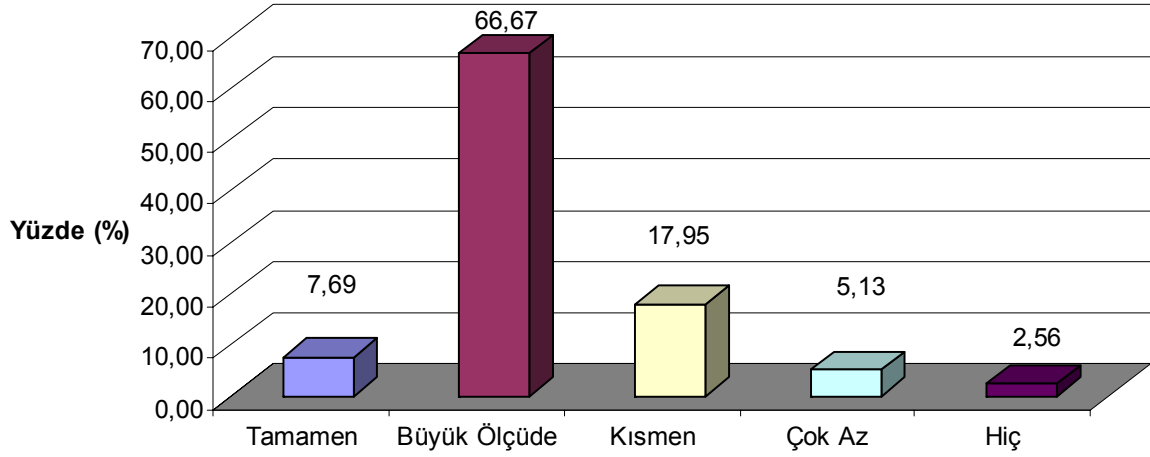
Şekil 6'da görülen verilerden, öğretmenlerin %35,90'ının kullanılan programı kendilerinin belirlediği anlaşılmaktadır. Bireysel olarak belirlenen programlar kurumlarda bir standardın yakalanmasına mani olabilir. Katılımcıların %2,56 kullandıkları programın okul idaresi tarafından belirlendiğini, yine %2,56'lık bir başka grup ise kullandıkları programın yaylı çalgılar ana sanat dalı başkanı tarafından belirlendiğini ifade etmişlerdir. %10,26'lık bir grup ise programın belirtilen seçeneklerden daha farklı şekilde belirlendiğini ifade etmişlerdir. Diğer yandan %48,72'lik dilim, yaylı çalgılar zümresinin kullanılan programı belirlediğini söylemişlerdir. Zümrenin belirleyeceği programın, bireysel tercihlere nazaran bir çok pozitif getirisi olabilir (fikir alış – verişi, kaynak alış – verişi vb).

Tablo 10 Katılımcıların Programa Bağlı Kalabilme Derecelerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	3	7,69
Büyük Ölçüde	26	66,67
Kısmen	7	17,95
Çok Az	2	5,13
Hiç	1	2,56
Toplam	39	100,00

Tablo 10'daki verilere göre katılımcıların %7,69'u uyguladıkları programa tamamen, %66,67'si büyük ölçüde, %17,95'i kısmen, %5,13'ü çok az bağlı kalabilmekte ve %2,56'lık katılımcı ise (bir kişi) uyguladığı programa hiç bağlı kalamamaktadır. Bu durum şekil 7'de gösterilmiştir.

Şekil 7 Katılımcıların Programa Bağlı Kalabilme Derecelerini Gösteren Dağılım

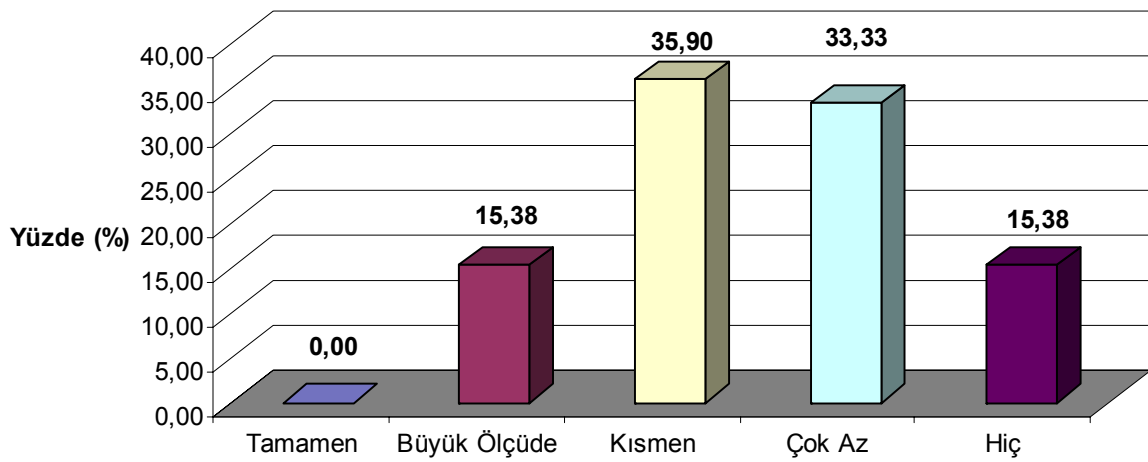
Şekil 7'de görüldüğü üzere %7,69'luk bir grup programa tamamen bağlı kalabilmektedir. %66,67'li bir grup uyguladığı programa büyük ölçüde bağlı kalabilmektedir. Katılımcıların %17,95'i kısmen, %5,13'ü ise uyguladıkları programa çok az bağlı kalabilmektedirler. Öte yandan % 2,56'yı temsil eden bir katılımcı grubu ise programa hiç bağlı kalamamaktadır. Sıralanabilecek bir çok sebepten dolayı, eğitimcilerin uygulamaya koydukları programa tamamen bağlı kalmasının zorluğu bilinmektedir. İstatistiklere göre öğretmenlerin %66,67'lik bir dilim ile programa büyük ölçüde bağlı kaldıkları gözönüne alındığında, ortaya çıkan durum başarılı bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Tablo 11 Katılımcıların Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğine İlişkin Göüşlerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	0,00
Büyük Ölçüde	6	15,38
Kısmen	14	35,90
Çok Az	13	33,33
Hiç	6	15,38
Toplam	39	100,00

Tablo 11’deki verilere göre hiçbir katılımcı haftalık ders saatinin tamamen yeterli olduğunu düşünmüyor. %15,38’lik dilimi temsil eden 6 katılımcı haftalık ders saatinin büyük ölçüde, %35,90’lık dilimi temsil eden 14 katılımcı haftalık ders saatinin kısmen, %33,33’lük dilimi temsil eden 13 katılımcı ise haftalık ders saatinin çok az yeterli olduğunu düşünmekte. Katılımcıların %15,38’ini temsil eden 6 kişi ise haftalık ders saatinin hiç yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu durum şekil 8’de gösterilmiştir.

Şekil 8 Katılımcıların Haftalık Ders Saatinin Yeterliliğine İlişkin Görüşlerini Gösteren Dağılım

Şekil 8’deki verilere göre katılımcılardan hiçbiri haftalık ders saatinin, programın istenilen düzeyde gerçekleşmesi için tamamen yeterli olduğunu düşünmemektedir. %15,38’lik bir dilim ile 6 kişi büyük ölçüde yeterli olduğunu düşünmektedir, %35,90’lık bir dilim ile 14 kişi kısmen yeterli bulmaktadır, %33,33’lük bir dilim ile 13 kişi haftalık ders saatinin, programın istenilen düzeyde gerçekleşmesi için çok az yeterli olduğunu düşünmektedir ve %15,38’lik bir dilim ile 6 kişi ise haftalık ders saatini hiç yeterli bulmamaktadır. Bu veriler doğrultusunda öğretmenlerin haftalık ders saatinden memnun olmadıkları görülmektedir.

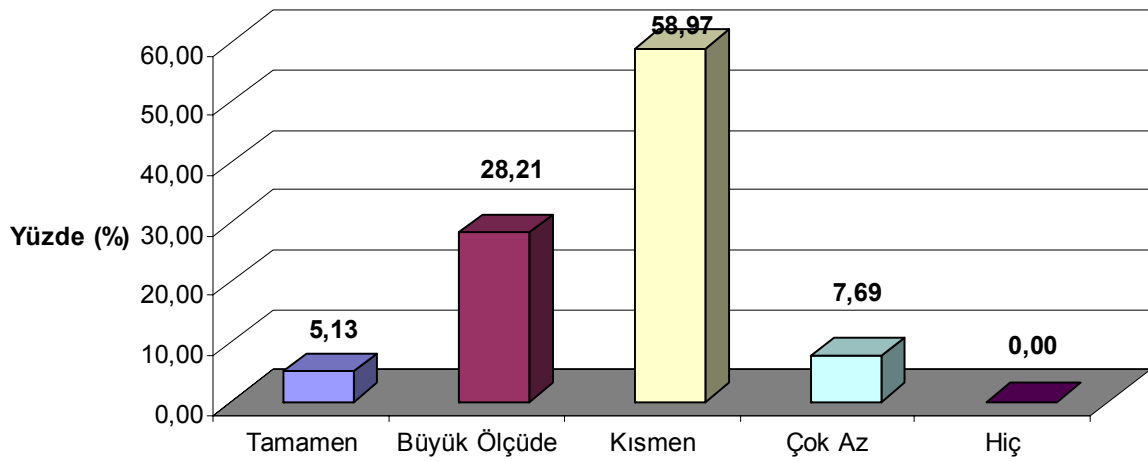
Tablo 12 Katılımcıların Ders Dışı Uygulamaları (Konser – Kayıt) Sağlama Durumlarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	2	5,13
Büyük Ölçüde	11	28,21
Kısmen	23	58,97

Seçenekler	f	%
Çok Az	3	7,69
Hiç	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 12’de görülen verilere göre katılımcıların %5,13’ ders dışı uygulamaları tamamen sağlamakta, %28,21’i büyük ölçüde sağlamakta, %58,97’si kısmen sağlamakta ve %7,69’u da çok az sağlamaktadır. Tabloya göre ders dışı uygulamaları sağlayamayan katılımcı yoktur. Bu durum Şekil 9’da gösterilmiştir.

Şekil 9 Katılımcıların Ders Dışı Uygulamaları (Konser – Kayıt) Sağlama Durumlarını Gösteren Dağılım

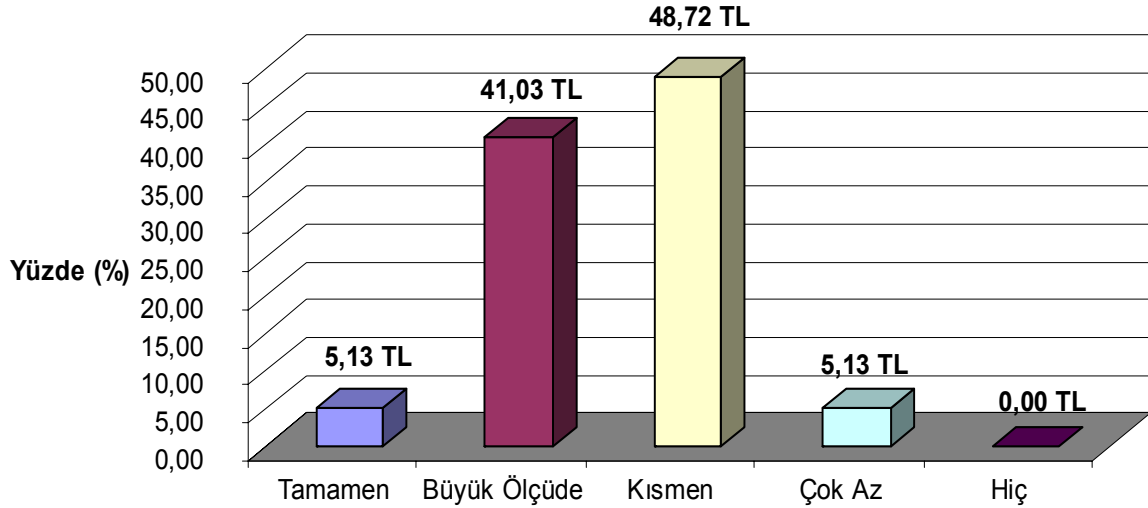
Şekil 9’daki verilere göre katılımcıların %5,13’ öğrencilerin kazanmaları gereken hedeflere ilişkin etüt ve eserleri, dersteki örnekler dışında başka uygulamalarla da (konser – kayıt) tanıyabilecekleri olanakları tamamen, %28,21’i büyük ölçüde, %58,97’si kısmen, %7,69’u çok az sağlayabilmektedirler. Bunun yanı sıra bahsi geçen olanakları sağlayamayan katılımcı yoktur. Katılımcıların, sosyal ve kültürel yaşamları birbirinden çok farklı olan Őehirlerde yaşadıkları göz önüne alındığında ortaya çıkan sonuç normal görünmektedir. Her ne kadar bilgisayar teknolojisi ile bir takım kaynaklara ulaşmak artık çok kolay olsa da özellikle konser etkinlikleri Anadolu’da ki tüm Őehirler için kolay ulaşılabilir değildir.

Tablo 13 Katılımcıların, Program Hedeflerinin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğunu Hakkındaki Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	2	5,13
Büyük Ölçüde	16	41,03
Kısmen	19	48,72
Çok Az	2	5,13
Hiç	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 13’deki verilere göre eğitimcilerin %5,13’ü program hedeflerinin müzik öğretmeni yetiştirme amacına tamamen uygun olduğunu, %41,03’ü büyük ölçüde uygun olduğunu, %48,72’si kısmen uygun olduğunu, %5,13 ise çok az uygun olduğunu düşünmektedir. Program hedeflerinin müzik öğretmeni yetiştirme amacına hiç uygun olmadığını düşünen katılımcı yoktur. Bu durum şekil 10’da gösterilmiştir.

Şekil 10 Katılımcıların, Program Hedeflerinin Müzik Öğretmeni Yetiştirme Amacına Uygunluğunu Hakkındaki Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım

Şekil 10’da görüldüğü üzere katılımcıların %5,13’ü kullandıkları programların hedeflerinin, müzik öğretmeni yetiştirme amacına tamamen, %41,03’ü büyük ölçüde, %48,72’si kısmen, %5,13’ü ise çok az uygun olduğunu düşünmektedir. Kullandıkları programların hedeflerinin, müzik öğretmeni yetiştirme amacına hiç uymadığını düşünen katılımcı yoktur. %48,72’lik dilimle katılımcıların çoğunluğunu temsil eden “kısmen” seçeneği, program hedefleri ile

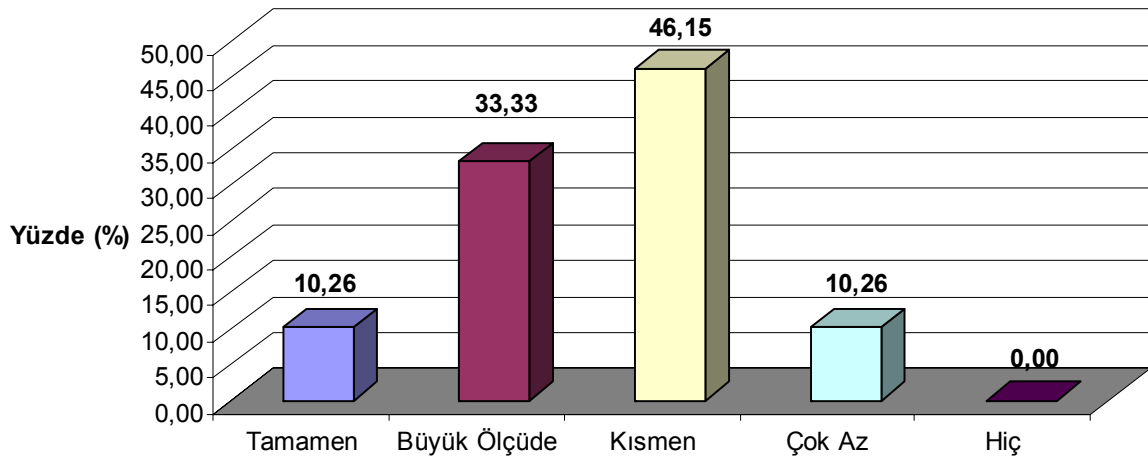
müzik öğretmeni yetiştirme amaçlarının yeniden gözden geçirilmesi gerektiği sonucunu ortaya çıkartmaktadır.

Tablo 14 Katılımcıların, Uyguladıkları Program İçeriğindeki Repertuarın Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Repertuarla Olan Tutarlılığına Dair Görüşlerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	4	10,26
Büyük Ölçüde	13	33,33
Kısmen	18	46,15
Çok Az	4	10,26
Hiç	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 14’deki verilere göre, katılımcıların %10,26’sı uyguladığı program içeriğindeki repertuarın müzik öğretmenliği için gerekli dağarcığın oluşturulmasında tamamen, %33,33’ü büyük ölçüde, %46,15’i kısmen, %10,26’sı ise çok az yeterli olduğunu düşünmektedir. Repertuarın müzik öğretmenliği için gerekli dağarcığın oluşturulmasında hiç yeterli olmadığını düşünen katılımcı yoktur. Bu durum şekil 11’de gösterilmiştir.

Şekil 11 Katılımcıların, Uyguladıkları Program İçeriğindeki Repertuarın Müzik Öğretmenliği İçin Gerekli Repertuarla Olan Tutarlılığına Dair Görüşlerini Gösteren Dağılım

Şekil 11’de görüldüğü üzere katılımcıların %33,33 ile “büyük ölçüde” seçeneği ve %46,15 ile “kısmen” seçenekleri ağırlıkta işaretlenmiştir. Kullanılan programlardaki repertuarın müzik öğretmenliği için gerekli repertuar ile uygunluğu tekrar gözden geçirilebilir.

Tablo 15 Katılımcıların İçinde Bulunduğumuz Eğitim – Öğretim Yılında Ders Verdikleri Öğrenci Sayısını Gösterir Dağılım

Katılımcı listesi	Öğrenci Sayısı
1.Katılımcı	17
2.Katılımcı	27
3.Katılımcı	35
4.Katılımcı	18
5.Katılımcı	14
6.Katılımcı	17
7.Katılımcı	4
8.Katılımcı	18
9.Katılımcı	14
10.Katılımcı	4
11.Katılımcı	6
12.Katılımcı	19
13.Katılımcı	16
14.Katılımcı	34
15.Katılımcı	31
16.Katılımcı	22
17.Katılımcı	29
18.Katılımcı	11
19.Katılımcı	16
20.Katılımcı	11
21.Katılımcı	9
22.Katılımcı	3
23.Katılımcı	3
24.Katılımcı	11
25.Katılımcı	15
26.Katılımcı	11
27.Katılımcı	21
28.Katılımcı	31
29.Katılımcı	8
30.Katılımcı	38
31.Katılımcı	22
32.Katılımcı	21
33.Katılımcı	3
34.Katılımcı	10
35.Katılımcı	19
36.Katılımcı	10
37.Katılımcı	32
38.Katılımcı	15
39.Katılımcı	30
Toplam Öğrenci Sayısı	675

Tablo 15’te anket formlarını cevaplandıran eğitimcilerin içinde bulunduğumuz eğitim – öğretim yılında ders verdikleri öğrenci sayısı görülmektedir. Verilere göre ortalama kişi başına düşen öğrenci sayısı 15 ile 25 arasında değişmektedir. Bazı eğitimcilerin öğrenci sayısı

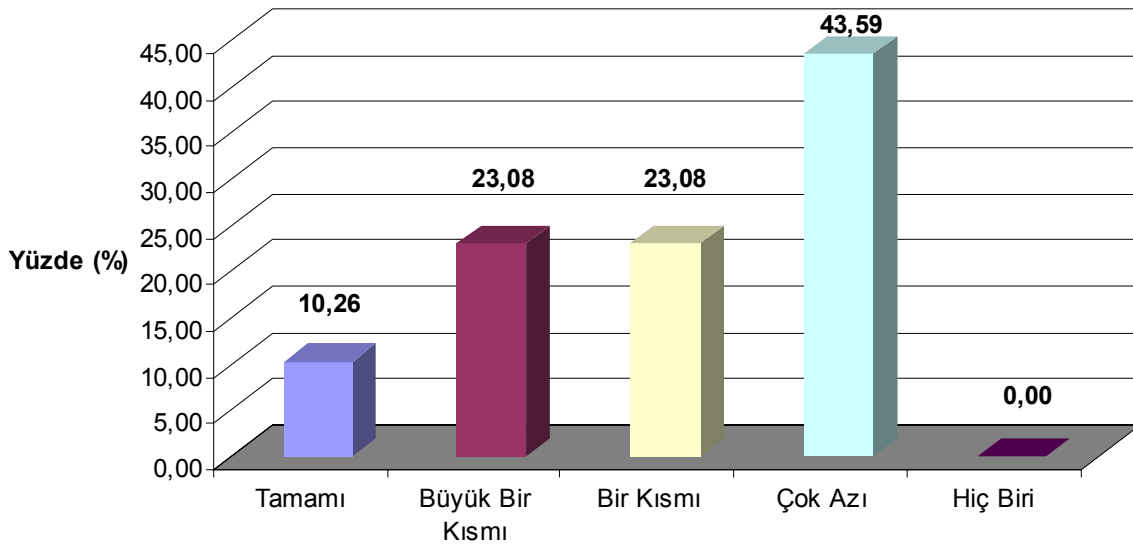
ortalamanın üzerinde bazılarının ki ise ortalamanın çok altındadır. Bu durum eğitimde kalite eşitsizliğine sebep olan bir unsurdur. Toplam öğrenci sayısı ise 675'tir.

Tablo 16 Katılımcıların, Öğrencilerinin Ne Kadarının Sürekli Kullanabilecekleri Nitelikli Bir Çalgıya Sahip Olduklarına Dair Verdikleri Cevapları Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamı	4	10,26
Büyük Bir Kısmı	9	23,08
Bir Kısmı	9	23,08
Çok Azı	17	43,59
Hiç Biri	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 16'da görülen verilere göre katılımcıların %10,26'sı öğrencilerinin tamamının sürekli kullanabilecekleri nitelikli bir çalgıya sahip olduklarını, %23,08'i büyük bir kısmının sahip olduğunu, %23,08'i bir kısmının sahip olduğunu, %43,59'u çok azının sahip olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerinin hiç birinin sürekli kullanabilecekleri nitelikli bir çalgıya sahip olmadığını belirten katılımcı yoktur. Bu durum şekil 12'de gösterilmiştir.

Şekil 12 Katılımcıların, Öğrencilerinin Ne Kadarının Sürekli Kullanabilecekleri Nitelikli Bir Çalgıya Sahip Olduklarına Dair Verdikleri Cevapları Gösteren Dağılım

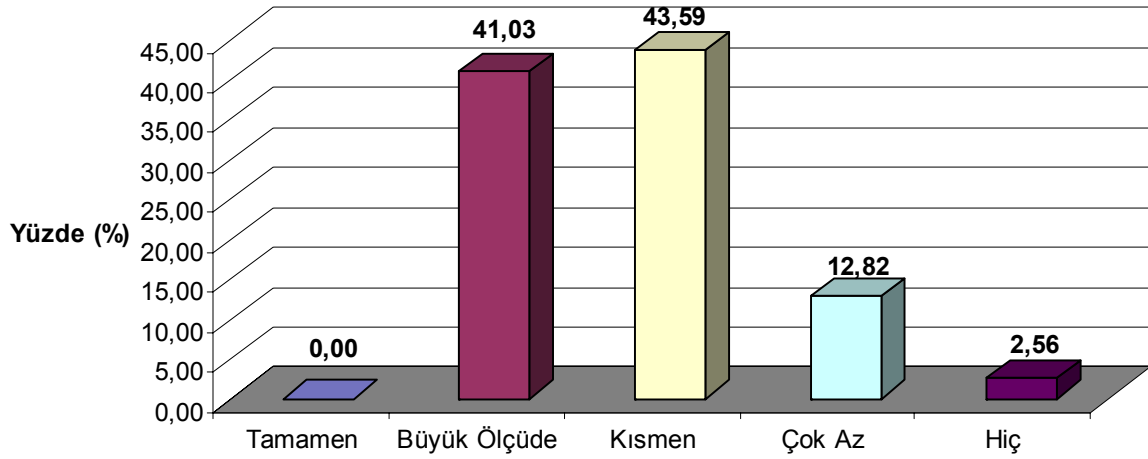
Şekil 12'de görüldüğü üzere %43,59 oranı ile "çok azı" seçeneğinde yığılma söz konusudur. "Hiç biri" seçeneğini cevaplayan katılımcı yoktur. Bu veriler doğrultusunda öğrencilerin çoğunluğunun sürekli kullanabilecekleri nitelikli bir çalgıya sahip olmadıkları söylenebilir.

Tablo 17 Katılımcıların, Çalıştıkları Kurumlardaki Öğretme – Öğrenme Durumlarının Uygunluğuna Dair Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	0,00
Büyük Ölçüde	16	41,03
Kısmen	17	43,59
Çok Az	5	12,82
Hiç	1	2,56
Toplam	39	100,00

Tablo 17’de görüldüğü üzere katılımcıların %41,03’ü çalıştıkları kurumdaki öğretme – öğrenme durumlarının büyük ölçüde uygun olduğunu, %43,59’u kısmen uygun olduğunu, %12,82’si çok az uygun olduğunu düşünmektedir. Tamamen uygun olduğunu düşünen öğretmen yoktur. Hiç uygun olmadığını düşünen ise %2,56’lık bir dilim ile bir kişidir. Bu durum şekil 13’te gösterilmektedir.

Şekil 13 Katılımcıların, Çalıştıkları Kurumlardaki Öğretme – Öğrenme Durumlarının Uygunluğuna Dair Değerlendirmelerini Gösteren Dağılım

Şekil 13’te görüldüğü üzere katılımcılar %41,03 ile “büyük ölçüde” seçeneği ve %43,59 ile “kısmen” seçeneklerinde yoğunlaşmışlardır. “Kısmen” seçeneği yadsınamayacak şekilde bir yüzdeye sahiptir. Bu durum öğretme - öğrenme durumlarının (müzik öğretim sürecinde öğrencilerin hedef davranışları kazanmaları için gerekli öğrenme yaşantılarını geçirmelerine olanak sağlamak üzere hazırlanıp düzenlenen ve ayarlanan çevre, ortam) gözden geçirilmesi

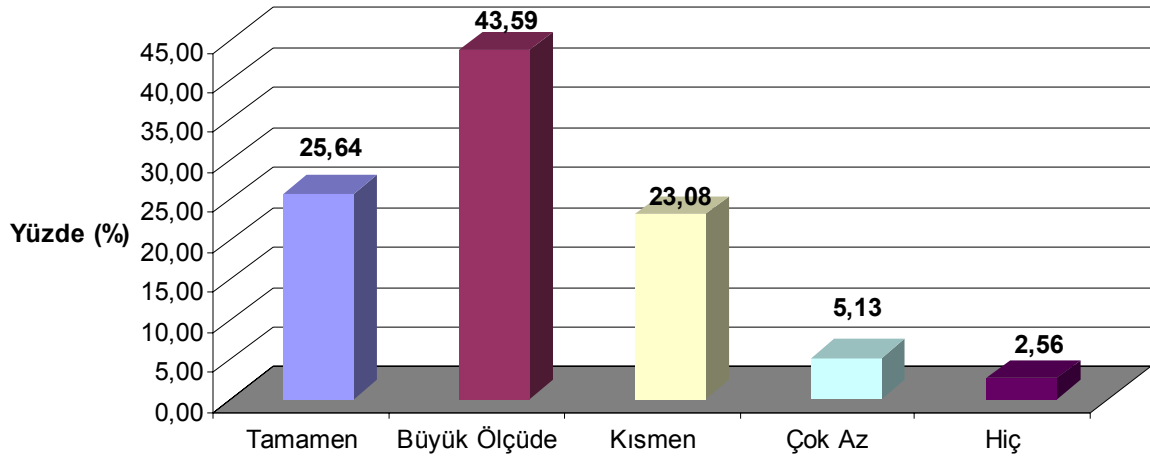
gerekliliğini ortaya koymaktadır. Ayrıca katılımcıların hiçbirini öğretme – öğrenme durumlarının tamamen uygun olduğunu düşünmemektedir.

Tablo 18 Katılımcıların, Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarını İzleyebilmek Adına Ne Ölçüde Döküman Tuttuklarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	10	25,64
Büyük Ölçüde	17	43,59
Kısmen	9	23,08
Çok Az	2	5,13
Hiç	1	2,56
Toplam	39	100,00

Tablo 18’deki verilere göre katılımcıların %25,64’ü “tamamen”, %43,59 “büyük ölçüde”, %23,08’i “kısmen”, %5,13’ü “çok az”, %2,56’sı ise “hiç” seçeneğini işaretlemişlerdir. Bu durum şekil 14’te gösterilmiştir.

Şekil 14 Katılımcıların, Öğrencilerin Bireysel Gelişim Aşamalarını İzleyebilmek Adına Ne Ölçüde Döküman Tuttuklarını Gösteren Dağılım

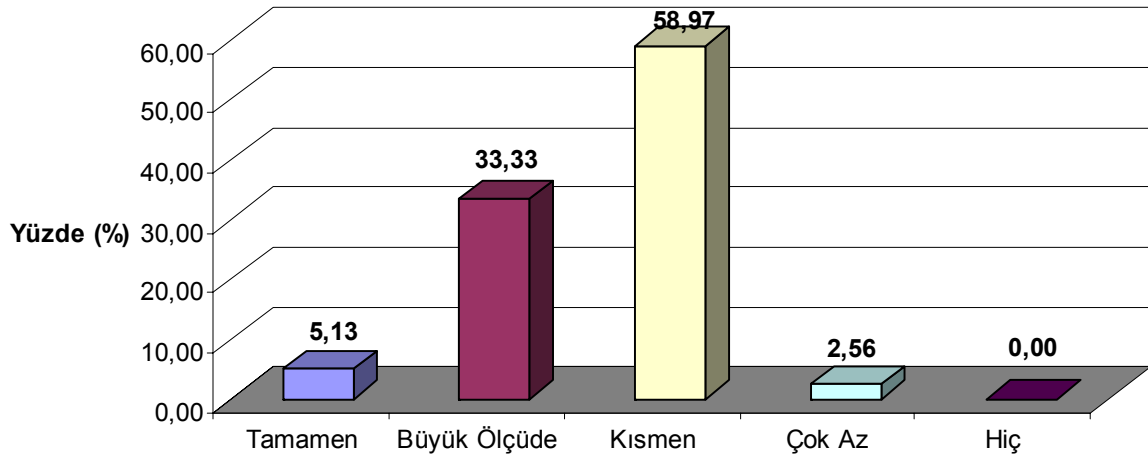
Şekil 14’te görüldüğü üzere katılımcıların büyük çoğunluğu (%43) “büyük ölçüde” seçeneğini işaretlemişlerdir. “çok az” ve “hiç” seçeneğinde bir yığılma söz konusu değildir. Bu da katılımcıların büyük çoğunluğunun öğrencilerin bireysel gelişim aşamalarını izleyebilmek adına düzenli döküman tuttuklarını göstermektedir.

Tablo 19 Katılımcıların, Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaşabildiklerine İlişkin Görüşlerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	2	5,13
Büyük Ölçüde	13	33,33
Kısmen	23	58,97
Çok Az	1	2,56
Hiç	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 19'daki verilere göre katılımcıların %5,13'ü öğrencilerin öngörülen hedeflere tamamen ulaşabildiğini, %33,33'ü büyük ölçüde ulaşabildiklerini, %58,97'si kısmen ulaşabildiklerini, %2,56'sı ise çok az ulaşabildiklerini düşünmektedirler. Öğrencilerin ön görülen hedeflere hiç ulaşamadıklarını düşünen katılımcı yoktur. Bu durum şekil 15'te gösterilmektedir.

Şekil 15 Katılımcıların, Öğrencilerin Öngörülen Hedeflere Ne Derece Ulaşabildiklerine İlişkin Görüşlerini Gösteren Dağılım

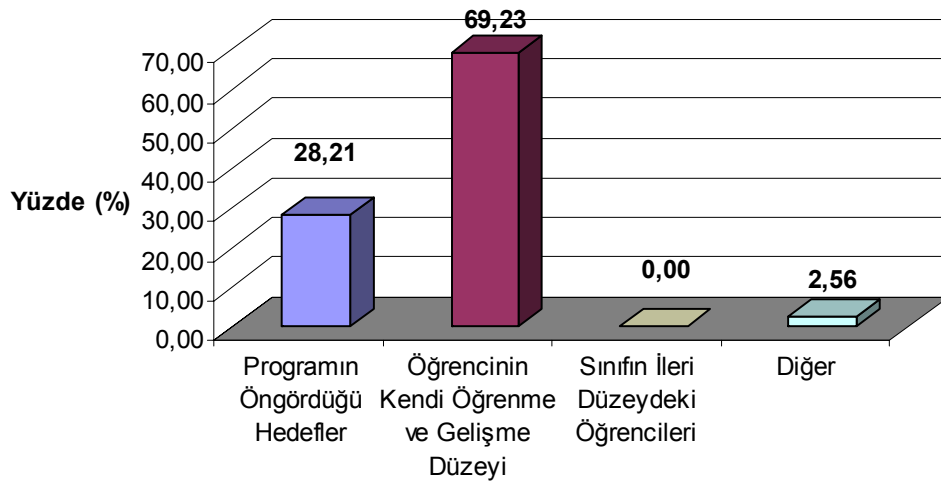
Şekil 15'te görüldüğü gibi katılımcıların büyük çoğunluğu (%58,97) “kısmen” seçeneğini işaretlemişlerdir. Bu durum öğrencilerin öngörülen hedeflere ulaşmasını zorlaştıran ya da engelleyen bir takım nedenlerin olduğunu düşündürmektedir. Bundan dolayı bu nedenler araştırılmalı yahut öngörülen hedefler gözden geçirilmelidir.

Tablo 20 Katılımcıların, Öğrencilerin Başarı Düzeylerinin Belirlenmesinde Baz Aldıkları Ölçütleri Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Programın Öngördüğü Hedefler	11	28,21
Öğrencinin Kendi Öğrenme ve Gelişme Düzeyi	27	69,23
Sınıfın İleri Düzeydeki Öğrencileri	-	0,00
Diğer	1	2,56
Toplam	39	100,00

Tablo 20’deki verilere göre katılımcıların % 28,11’i öğrencinin başarı düzeyinin belirlenmesinde programın öngördüğü hedefleri öncelikli ölçüt almaktadır. %69,23’lük bir dilim oluşturan katılımcılar ise öğrencinin kendi öğrenme ve gelişme düzeyini öğrencinin başarı düzeyinin belirlenmesinde öncelikli ölçüt almaktadırlar. Sınıfın ileri düzeydeki öğrencilerini öğrencinin başarı düzeyinin belirlenmesinde öncelikli ölçüt olarak kabul eden katılımcı yoktur. Bir katılımcı ise “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. Bu durum şekil 16’da gösterilmektedir.

Şekil 16 Katılımcıların, Öğrencilerin Başarı Düzeylerinin Belirlenmesinde Baz Aldıkları Ölçütleri Gösteren Dağılım

Şekil 16’da görülmektedir ki katılımcıların çoğunluğuna göre öğrencilerin başarı düzeylerinin belirlenmesinde ki öncelikli ölçüt programın öngördüğü hedeflerden ziyade öğrencinin kendi

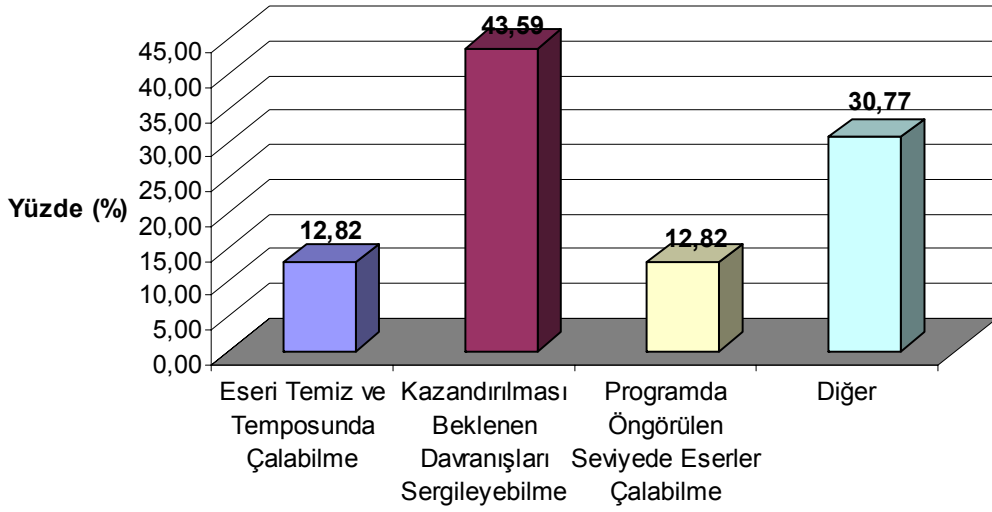
öğrenme ve gelişme düzeyidir. Bu durum katılımcılar tarafından program hedeflerinin ne derece önemsendiğini düşündürmektedir.

Tablo 21 Katılımcıların Sınavlar Sırasında Öğrencileri Değerlendirme Ölçütlerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Eseri Temiz ve Temposunda Çalabilme	5	12,82
Kazandırılması ve/veya Geliştirilmesi Beklenen Davranışları Sergileyebilme	17	43,59
Programda Öngörülen Seviyede Eserler Çalabilme	5	12,82
Diğer	12	30,77
Toplam	39	100,00

Tablo 21’de görülen verilere göre katılımcıların %12,82’si sınavlar sırasında öğrencileri değerlendirirken eserin temiz ve temposunda çalınmasını ölçüt almakta, %43,59’u kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışları sergileyebilmelerini ölçüt almakta, %12,82’si öğrencilerin programda öngörülen eserleri çalabilmesini ölçüt almakta ve son olarak %30,77’si ise diğer kriterleri ölçüt almaktadırlar. Bu durum şekil 17’de gösterilmiştir.

Şekil 17 Katılımcıların Sınavlar Sırasında Öğrencileri Değerlendirme Ölçütlerini Gösteren Dağılım

Şekil 17’de görüldüğü üzere katılımcıların çoğunluğu (%43,59) sınavlar sırasında öğrencileri değerlendirirken kazandırılması ve/veya geliştirilmesi beklenen davranışları sergileyebilmelerini ölçüt almaktadırlar. Öte taraftan %30,77’lik bir dilimi oluşturan 12 kişi “diğer” seçeneğini işaretlemişler ve değerlendirmeleri sırasında tüm şıkları göz önüne aldıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin başarı düzeylerinin belirlenmesine dair kurumlar ve öğretmenler arası bir standardın bulunmaması sakıncalı bir durumdur. Buna dair geliştirilecek bir standart bu sakıncayı ortadan kaldıracaktır.

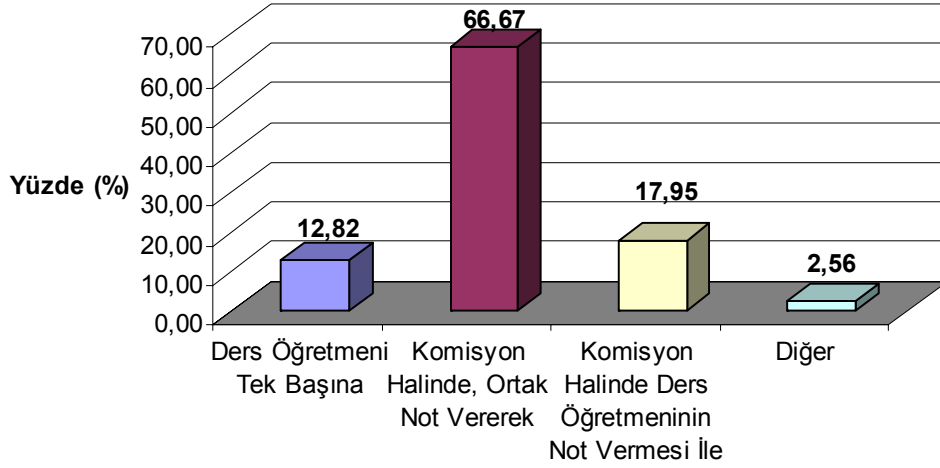
Tablo 22 Program Doğrultusunda Uygulanan Sınavların Kimlerin Gözetiminde Yapıldığına Dair Katılımcıların İfadelerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Ders Öğretmeni Tek Başına	5	12,82
Komisyon Halinde, Ortak Not Vererek	26	66,67
Komisyon Halinde Ders Öğretmeninin Not Vermesi İle	7	17,95
Diğer	1	2,56
Toplam	39	100,00

Tablo 22’de görüldüğü üzere katılımcıların %12,82’si sınavları ders öğretmenin tek başına yaptığını, %66,67’si sınavların komisyon halinde ortak not vererek yapıldığını, %17,95’i

sınavların komisyon halinde ders öğretmeninin not vermesi ile yapıldığını ifade etmişlerdir. %2,56'sı ise “diğer” seçeneğini işaretlemiştir. Bu durum şekil 18’de gösterilmiştir.

Şekil 18 Program Doğrultusunda Uygulanan Sınavların Kimlerin Gözetiminde Yapıldığına Dair Katılımcıların İfadelerini Gösteren Dağılım

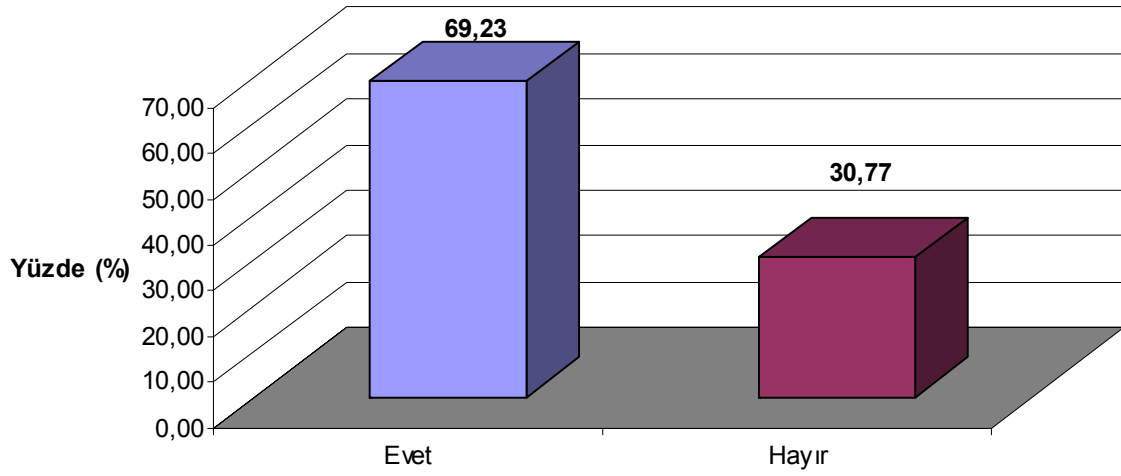
Şekil 18’de görüldüğü üzere katılımcıların büyük çoğunluğu (% 66,67) sınavların komisyon halinde ortak not verilerek yapıldığını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra farklı uygulamalarla da sınav gözetimlerinin olduğu da verilerden anlaşılmaktadır. Yine bu bilgiler de bizlere sınav uygulamaları ile ilgili olarak kurumlar arası bir standardın yakalanamadığını göstermektedir.

Tablo 23 Katılımcıların Keman Dersine Yönelik Dönemlik ve/veya Yıllık Ortak Zorunlu Parçalar Belirleyip Belirlemediklerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Evet	27	69,23
Hayır	12	30,77
Toplam	39	100,00

Tablo 23’de görüldüğü üzere 39 katılımcının 27’si (%69,23) keman dersine yönelik dönemlik ve/veya yıllık ortak zorunlu parçalar belirlerken, 12’si (%30,77) belirlememektedir. Bu durum şekil 19’da gösterilmiştir.

Şekil 19 Katılımcıların Keman Dersine Yönelik Dönemlik ve/veya Yıllık Ortak Zorunlu Parçalar Belirleyip Belirlemediklerini Gösteren Dağılım

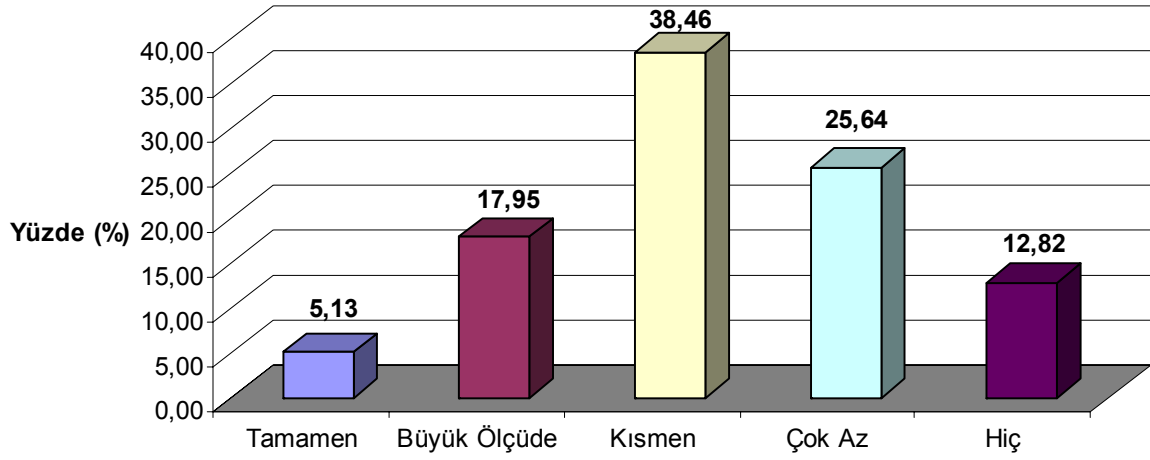
Şekil 19’da görüldüğü üzere katılımcıların %69,23’ü keman dersine yönelik olarak dönemlik ve/veya yıllık ortak zorunlu parçalar belirlemektedir, %30,77’si ise belirlememektedir. Zorunlu parçalar belirlemek çoğu zaman öğrencileri motive edebilecek, aynı zamanda çitayı yüksek tutabilecek bir unsurdur. Bu anlamda öğretmenlerin çoğunluğunun zorunlu parçalar belirliyor olması olumlu bir durumdur.

Tablo 24 Program Dağılımında THM ve TSM Eserlerinin Ne Ölçüde Kullanıldığını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	2	5,13
Büyük Ölçüde	7	17,95
Kısmen	15	38,46
Çok Az	10	25,64
Hiç	5	12,82
Toplam	39	100,00

Tablo 24’te görüldüğü üzere katılımcıların %5,13 uyguladıkları programda ulusal kültür birikimine dayalı dağılıma tamamen, %17,95’i büyük ölçüde, %38,46’sı kısmen, %25,64’ü çok az, %12,82’si ise hiç yer vermemektedir. Bu durum şekil 19’da gösterilmiştir.

Şekil 20 Program Dağarcığında THM ve TSM Eserlerinin Ne Ölçüde Kullanıldığını Gösteren Dağılım

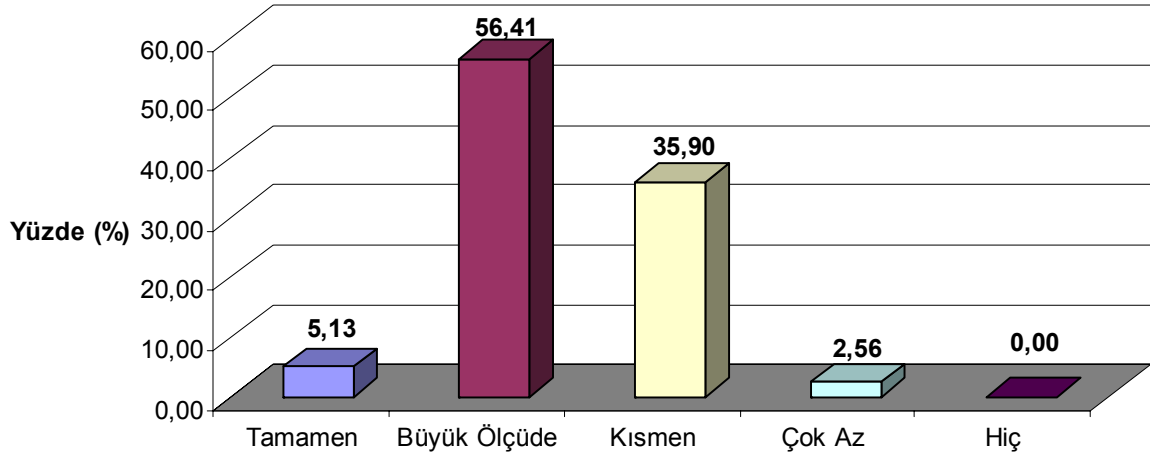
Şekil 20’da görülmektedir ki katılımcılar %38,46’lık bir oranla “kısmen” seçeneğinde yığılma göstermişlerdir. Program dağarcığında THM ve TSM repertuarına tamamen yer veren katılımcı sayısı 2 kişi ile (%5,13) en küçük grubu oluşturmaktadır. Katılımcılar arasında THM ve TSM repertuarına hiç yer vermeyen 5 kişilik (%12,82) bir grup da bulunmaktadır. Bu sayısal verilerden yola çıkarak, katılımcıların program repertuarında ulusal kültür birikimine dayalı dağarcığa kısmen yer verdikleri söylenebilir.

Tablo 25 Öğrencilerin Keman Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışları ve Belli Özellikleri Göz Önünde Bulundurularak Uygulanan Programın Uygun Biçimde Gerçekleştirilmesine İlişkin Katılımcıların Görüşlerini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	2	5,13
Büyük Ölçüde	22	56,41
Kısmen	14	35,90
Çok Az	1	2,56
Hiç	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 25’deki verilere göre katılımcıların %5,13’ü “tamamen” seçeneğini, %56,41’i “büyük ölçüde” seçeneğini, %35,90’ı “kısmen” seçeneğini, %2,56’sı ise “çok az” seçeneğini işaretlemiştir. “Hiç” seçeneğini işaretleyen katılımcı yoktur. Bu durum şekil 20’de gösterilmiştir.

Şekil 21 Öğrencilerin Keman Çalmayla İlgili Önceden Kazanılmış Davranışları ve Belli Özellikleri Göz Önünde Bulundurularak Uygulanan Programın Uygun Biçimde Gerçekleştirilmesine İlişkin Katılımcıların Görüşlerini Gösteren Dağılım

Şekil 21’deki veriler göz önüne alındığında, katılımcıların %56,41’i “büyük ölçüde” seçeneğini işaretleyerek uyguladıkları programın öğrencilerin keman çalmayla ilgili önceden kazanılmış davranışları ve belli özellikleri göz önünde bulundurularak uygun biçimde gerçekleştirilebildiğini ifade etmişlerdir. “Tamamen” ve “büyük ölçüde” seçenekleri toplamda %61,54’lük bir oranı temsil etmektedir. Bu veriler göstermektedirki öğrencilerin keman çalmayla ilgili önceden kazanılmış davranışları ve belli özelliklerine göre uygulanan programlar dönüştürülmelidir.

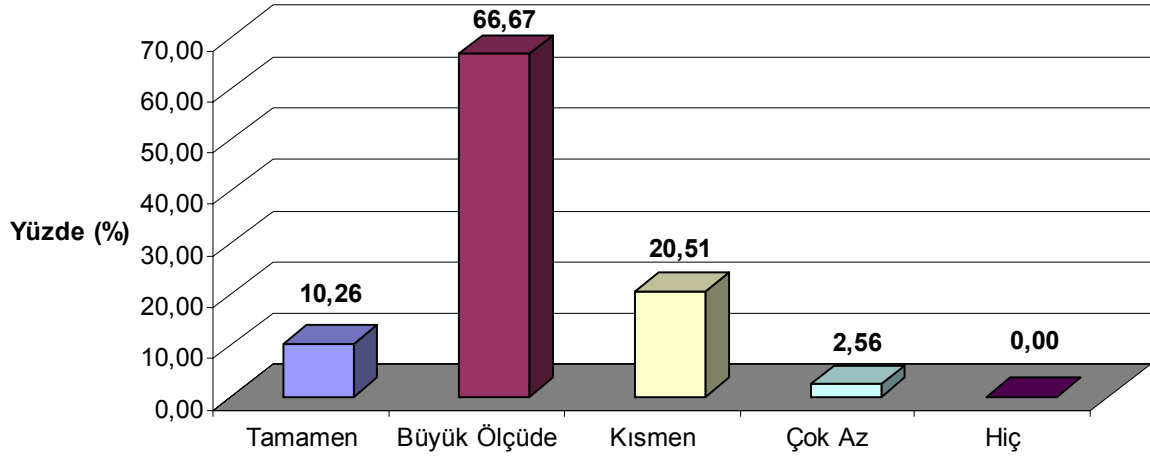
Tablo 26 Gerekli Durumlarda Farklı Etütler, Teknik Alıştırmalar vb. Çalışmaların Programda Kullanılabilmesine İlişkin Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	4	10,26
Büyük Ölçüde	26	66,67
Kısmen	8	20,51
Çok Az	1	2,56
Hiç	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 26’da görülmektedir ki, %10,26 oranında katılımcı, uyguladıkları programın gerekli durumlarda farklı etüt, teknik alıştırmalar vb. çalışmalara tamamen açık olduğunu, %66,67’si büyük ölçüde açık olduğunu, %20,51’i kısmen açık olduğunu, %2,56’sı ise çok az açık

olduğunu ifade etmişlerdir. Uyguladığı programın bu duruma hiç açık olmadığını ifade eden katılımcı olmamıştır. Bu durum şekil 21’de gösterilmiştir.

Şekil 22 Gerekli Durumlarda Farklı Etütler, Teknik Alıştırmalar vb. Çalışmaların Programda Kullanılabilmesine ilişkin Dağılım

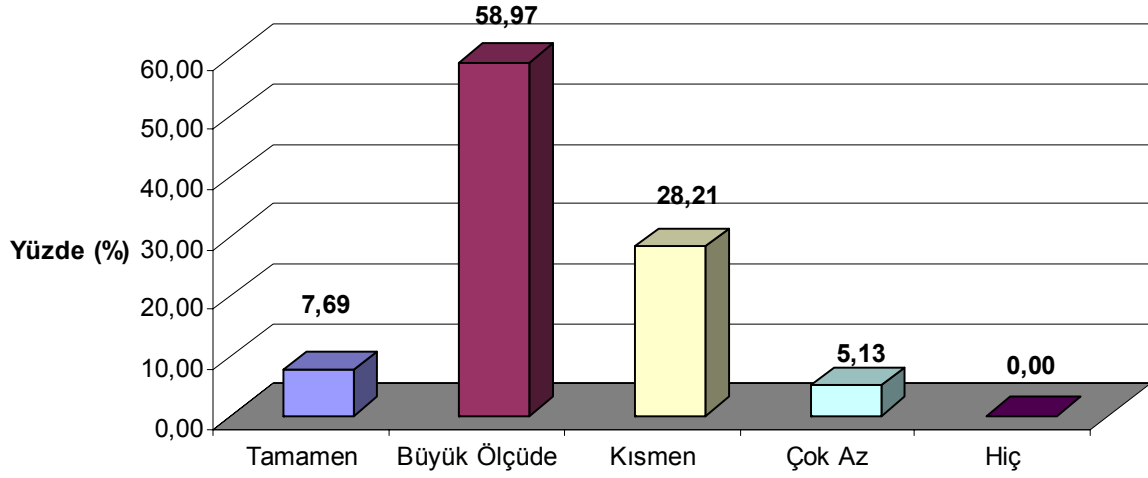
Şekil 22’de görülmekte olan verilere göre “tamamen” ve “büyük ölçüde” seçeneklerinin toplamı %76,93’tür. Programda etüt ve eser değişikliği yapabilmek ya da programın buna uygun olabilmesi öğrencilerin yararına olabilir.

Tablo 27 Programın, Hedefler ve Mevcut Durum Karşılaştırılarak Yenilik Değişiklik ve Düzeltme Yapılabilirliğini Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	3	7,69
Büyük Ölçüde	23	58,97
Kısmen	11	28,21
Çok Az	2	5,13
Hiç	-	0,00
Toplam	39	100,00

Tablo 27’de görüldüğü üzere, katılımcıların %7,69’u uyguladıkları programın; yarıyıl ve yıl sonlarında gerçekleşmesi beklenen hedefler ile mevcut durum karşılaştırılarak yenilik, değişiklik, düzeltme yapılabilmesi açısından tamamen yeterli olduğunu, %58,97’si büyük ölçüde yeterli olduğunu, %28,21’i kısmen yeterli olduğunu, %5,13 ise çok az derecede yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum şekil 22 de gösterilmiştir.

Şekil 23 Programın, Hedefler ve Mevcut Durum Karşılaştırılarak Yenilik Değişiklik ve Düzeltme Yapılabilirliğini Gösteren Dağılım

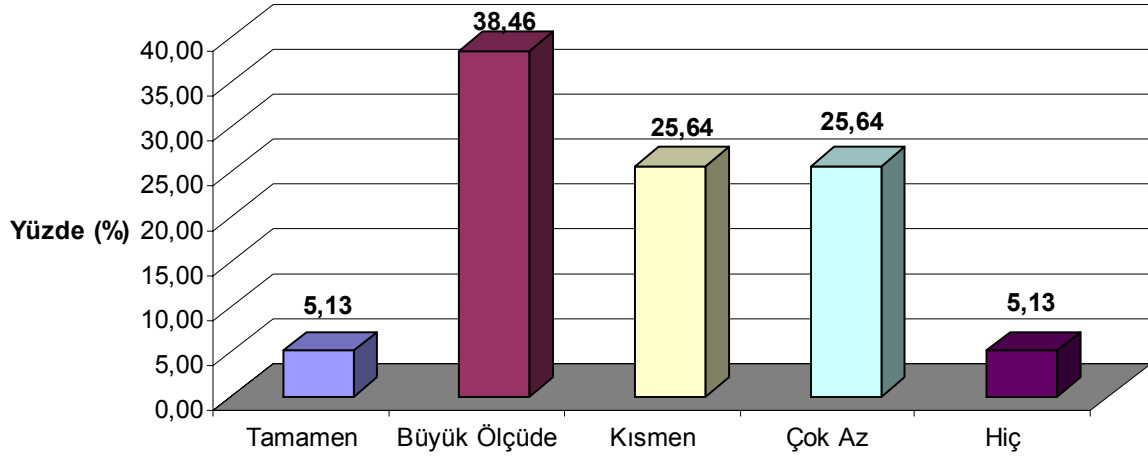
Şekil 23’de görülmekte olan verilere göre “tamamen” ve “büyük ölçüde” seçeneklerinin toplamı %76,93’tür. Gerekli durumlarda uygulanan program üzerinde yenilik, değişiklik ve düzeltme yapılabiliyor olması öğrencinin yararına olacaktır.

Tablo 28 Eğitimcilerin BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Farklı Kurumların Farklı Uygulama ve Çalışmalarından Haberdar Olma Durumlarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	2	5,13
Büyük Ölçüde	15	38,46
Kısmen	10	25,64
Çok Az	10	25,64
Hiç	2	5,13
Toplam	39	100,00

Tablo 28’deki verilere göre katılımcıların %5,13 keman dersi ile ilgili olarak diğer kurumlarda yapılan uygulamalardan/çalışmalardan tamamen haberdar, %38,46’sı büyük ölçüde haberdar, %25,64’ü kısmen haberdar, %25,64’ü çok az haberdardır. %5,13’ü ise hiç haberdar değildir. Bu Durum şekil 22 gösterilmiştir.

Şekil 24 Eğitimcilerin BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Farklı Kurumların Farklı Uygulama ve Çalışmalarından Haberdar Olma Durumlarını Gösteren Dağılım

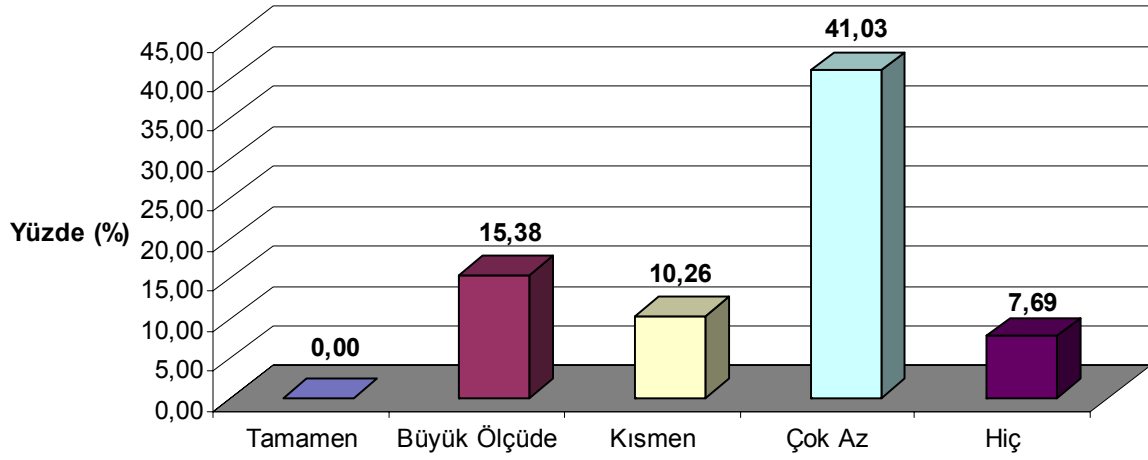
Şekil 24’de görünen verilere göre %38,46’lık bir dilimi oluşturan 15 katılımcı diğer kurumlardaki uygulamalardan büyük ölçüde haberdar olduğunu ifade etmiştir. Öte yandan “kısmen” ve “çok az” seçeneğini işaretleyen katılımcıların toplam sayısı ise 20 (%51,28) kişidir. Bu verilerden yola çıkarak katılımcıların çoğunluğunun diğer kurumlardaki uygulamalardan haberdar olmadığı söylenebilir. Bu durum eğitimde tek düzeliğe sebebiyet verebilir.

Tablo 29 Eğitimcilerin, BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Kurumlar Arası Ortak Çalışmalarını Gösteren Dağılım

Seçenekler	f	%
Tamamen	-	0,00
Büyük Ölçüde	6	15,38
Kısmen	4	10,26
Çok Az	16	41,03
Hiç	3	7,69
Toplam	39	100,00

Tablo 29’da görüldüğü üzere katılımcıların %15,38’i BÇE (Keman) dersi ile ilgili olarak diğer kurumlardaki öğretim elemanları ile büyük ölçüde ortak çalışmalar yürütmekte, %10,26’sı kısmen ortak çalışmalar yürütmekte, %41,03’ü çok az ortak çalışmalar yürütmektedir. %7,69’u ise hiç ortak çalışma yürütmemektedir. “Tamamen” seçeneğini işaretleyen katılımcı yoktur. Bu durum şekil 23’te gösterilmiştir.

Şekil 25 Eğitimcilerin, BÇE (Keman) Dersi İle İlgili Olarak Kurumlar Arası Ortak Çalışmalarını Gösteren Dağılım

Şekil 25’te görülen verilere göre katılımcıların en çok işaretlediği seçenek %41,03 ile “çok az” seçeneği olmuştur. Bu verilerden yola çıkarak farklı kurumlarda çalışan öğretim elemanlarının ortak çalışma yapmadığını söylemek mümkündür. Bu durum MÖBD’ler için önemli bir eksikliklerdir.

Araştırmaya katılan öğretim elemanlarına anket formunda “Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) dersine yönelik olarak, gerek uygulamakta olduğunuz, gerekse başka mevcut programlara ilişkin görüş ve önerileriniz varsa nelerdir? Lütfen kısaca belirtiniz.” şeklinde bir soru yöneltilmiştir. Bu soruyu tüm katılımcılar olmasa da bazı katılımcılar cevaplandırmıştır ve cevapların bir kısmında ortak ya da benzer ifadeler bulunmaktadır. Aşağıda maddeler halinde bu ifadeler (öğretim elemanlarının; programa, programın yürütülmesine, derslere, fiziksel şartlara vb. durumlara ilişkin görüş ve fikirleri) yer almaktadır.

- *Ders saatinin artırılması*
- *Çalışma ortamı ve olanaklarının daha olumlu hale getirilmesi (binaların geç vakitlere kadar açık tutulması)*
- *Çok çalışan ve çalışmayan öğrencinin arasındaki farkı KPSS’nin belirlememesi.*
- *MÖBD’de uygulanan keman eğitimine yönelik ortak bir programa gidilmeli. Bu programın uygulanmasında doğal olarak ABD’nin niteliksel durumuna göre farklılık olacaktır. Fakat bu farklılık uçurum olabilecek düzeyde de olmamalıdır. Kontrol mekanizmaları olmalıdır. Her şey kapalı kapılar arkasında olmamalı mutlaka nitelikli olan ödüllendirilmeli niteliksiz olan da iyileştirilmeli.*

- *Batı(Avrupa) müzik eğitimi yanında ,Türk müzik öğretmeni olacak öğrencilere kendi milli müziklerini öğrenmeleri gerektiğine inandığım için çağdaş keman eğitimi olarak ben derslerimde iki müzik türünü de kullanıyorum.*
- *Batı keman eğitimi yöntem ve tekniklerini esas alan halk ezgilerinin kemana yaratıcı ve özgür yönelimlerle uygulanması önemsenmelidir*
- *Yüksek Öğretim Kurumu tanımsal programdan vazgeçmelidir. Ayrıntıları içeren çizelgesel program uzman komisyonlarca hazırlanıp uygulamaya sokulmalıdır. Bu program içinde eğitmen insiyatifine bırakılacak yerler ayrıca belirtilmeli ve dökümanları okul kütüphanelerine gönderilmelidir.*
- *Anadolu güzel sanatlar lisesi ve düz lise çıkışlı öğrenciler için ortak bir program belirlenemez. Öncelik kesinlikle temel teknikler olmalı, ardından ileri düzey ya da öğretmenlik hayatında çokça gerekmeyecek teknikler olmalıdır. 1. sınıfa seviyesi uygun olmayan öğrenci hazırlık okumalıdır. Öğrenci üniversitede kemana başlamamalıdır. Öğretim elemanlarının düzeyinin yükselmesi gerekmektedir.*
- *Uygulamakta olduğumuz programda keman öğretimi ile ilgili içerik eksiktir. Bu konuda müzik öğretmenlerinin de düşünce ve önerilerine başvurulmalıdır.Eğitim müziğine uygun dağarcık oluşturulmalıdır.*
- *Öğrencilerin seviyelerini aşmayacak şekilde, uygun gam-arpej çalışmaları, etüdler ve eserler verilmeli, Özellikle teknik anlamdaki çalışmalar programda daha yoğun biçimde yer almalıdır.*
- *Yanlış ya da doğru, programların işleyişi kurumların davranışları ile doğru orantılıdır.*
- *Öğrencilerin kişisel gelişim düzeyleri ve gereksinimlerine yönelik olarak uygulanan dersler doğrultusunda ağırlıklı olarak öğrencilerin kişisel özellikleri ve becerilerini göz önüne alan, aynı zamanda öğrencilerin ortak düzeylerini de göz ardı etmeyen bir program uygulanması yararlı olabilir.*

Soruyu cevaplandıran katılımcıların üzerinde yoğunlaştıkları konuların başlıcaları; ders saati, öğrenci seviye durumları, fiziksel imkansızlıklardır.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, önceki bölümde ifade edilen bulgulara bağlı olarak sonuç, tartışma ve öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %82,05'i kadrolu, %17,95'i ise ücretli görev yapmaktadırlar. Anket formlarını dolduran öğretim elemanlarının hizmet yılları çeşitlilik göstermektedir. Göreve yeni başlayan katılımcıların yanı sıra 40 yılı aşkın görevini sürdürmekte olan katılımcılarda mevcuttur. Bu durum araştırmanın kıdem ve tecrübe

bakımından geniş bir yelpaze içermesini sağlamıştır. Soruları cevaplandıran eğitimciler arasından %41,03'lük bir dilimi temsil eden 16 kişi tanimsal programı kullanmakta, %35,90'lık bir dilim ile 14 kişi ise altı öğeli çağdaş programı kullanmaktadır. Yazılı ve basılı olan bu iki programın da belirli bir standartın yakalanmasına yardımcı olabilecek programlar olduğu anlaşılmaktadır. Anket formunu cevaplandıran eğitimcilerin %71,79 öğrencileri ile verimli ders yapabilme olanağına sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan eğitimcilerin %66,67'si dünya literatürüne girmiş olan eğitim yöntemlerini kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların ifadeleri doğrultusunda, eğitim fakültelerinde birbirinden farklı otuzu aşkın kaynak / metodun kullanıldığı görülmektedir. Fakat bu kaynaklar içerisinde çağdaş Türk müziği dinamiklerine dair olanları az bir katılımcı tarafından tercih edilmektedir. BÇE (Keman) dersi öğretmenlerinden araştırmaya katılanların uyguladıkları programların ağırlıklı olarak kendileri ya da yaylı çalgılar zümresi tarafından belirlendiği anlaşılmaktadır. Bireysel olarak belirlenen programlar belirli bir standardın yakalanmasına engel olabilecektir. Anket formunu cevaplandıran öğretmenlerin %66,67'lik bir dilimini temsil etmekte olan 26 kişilik çoğunluk uyguladıkları programa bağlı kalabildiklerini ifade etmişlerdir. Tutarlı bir eğitim anlayışı izlenmeye çalışıldığı bu verilerden anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %35,90'ı haftalık ders saatinin kısmen yeterli olduğunu, %33,33 ise çok az yeterli olduğunu ifade etmiştir. Aynı zamanda öğretim elemanlarının; programa, programın yürütülmesine, derslere, fiziksel şartlara vb. durumlara ilişkin görüş ve fikirlerini belirttikleri 30. soruda da özellikle ders haftalık ders saatinin yetersizliği ön plana çıkarılmıştır. Ders dışı uygulamalar (konser / kayıt), katılımcıların çoğu tarafından kısmen gerçekleştirilebilmektedir. Katılımcılar; program hedeflerinin, müzik öğretmeni yetiştirme hedeflerine uygunluğu konusunda “kısmen” ve “büyük ölçüde” seçeneklerinde yoğunlaşmışlardır. Bu konuda net ve tatmin edici fikirlerin geliştirilmesi öğretmenleride rahatlatılabilir. Verilere göre anket formlarını dolduran keman öğretmenlerinin %46,15'i uyguladıkları programların içeriğindeki repertuarın, müzik öğretmenliği için kısmen yeterli olduğunu düşünmektedirler. Müzik öğretmenlerinin kullanabilecekleri repertuar doğrultusunda BÇE repertuarı gözden geçirilebilir. İçinde bulunduğumuz eğitim – öğretim yılında araştırmaya katılmış olan öğretmenlerin ifadelerine göre ortalama kişi başına düşen öğrenci sayısı 15 ile 25 arasında değişmektedir. Bazı öğretmenlerin öğrenci sayısı ortalamanın üzerinde bazılarının ki ise ortalamanın çok altındadır. Anketlerden elde edilen verilere göre öğrencilerin çok azı sürekli kullanabilecekleri nitelikli bir çalgıya sahiptir. Bu durum verimli bir ders yapılmasını da engelleyen bir unsurdur. Müzik öğretim sürecinde öğrencilerin hedef davranışları kazanmaları için gerekli öğrenme yaşantılarını geçirmelerine olanak sağlamak

üzere hazırlanıp düzenlenen ve ayarlanan çevre, ortam katılımcıların çoğunluğuna göre kısmen yeterlidir. Soruları cevaplandıran eğitimcilerin ifadelerine göre öğrencilerin bireysel gelişim aşamalarının izlenmesi adına büyük ölçüde döküman tutulmaktadır. Verilerden anlaşılmaktadır ki öğrenciler öngörülen hedeflere kısmen ulaşabilmektedirler. BÇE (Keman) dersi öğretmenlerinden araştırmaya katılanların ifadelerinden anlaşılmaktadır ki uygulanan programlarda ulusal kültür birikimine dayalı repertuara yeterince yer verilmemektedir. İçinde bulunduğumuz eğitim – öğretim yılında araştırmaya katılmış olan eğitimcilerin büyük bir kısmı farklı kurumlardaki çalışma ve uygulamalardan haberdardır. Verilere göre anket formlarını dolduran keman öğretmenlerinin çoğunluğu farklı kurumlarda bulunan meslektaşları ile ortak çalışmalar yürütmemektedir. Araştırmaya katılan tüm öğretmenlerin, bireysel çalgı eğitimi (Keman) dersine yönelik olarak, gerek uygulanmakta olan, gerekse başka mevcut programlara ilişkin memnuniyetsizlikleri söz konusudur.

5.2. Öneriler

Araştırma süreci boyunca edinilen veriler ve varılan sonuçlar doğrultusunda konuyla ilgili olarak aşağıdaki öneriler sunulabilir :

- Tüm MÖBD’lerde uygulanabilirliği söz konusu olan, aynı zamanda gerekli durumlar için öğretmenin inisiyatifi de göz ardı etmeyecek bir yazılı – basılı program geliştirilmeli ve bu program her yeni eğitim – öğretim yılı için ilgili kişi ve kurumlar tarafından gözden geçirilmelidir.
- Yukarıda önerilen program, tüm ilgililerin (keman öğretmenleri, lisans eğitimi sırasında keman dersi alan müzik öğretmenleri, ilgili uzmanlar) görüşleri alınarak hazırlanmalı ve hazırlanan bu programa ilişkin gerekli materyaller (kaset, cd, nota vb.) asgari düzeyde MÖBD’lerin kütüphanelerinde bulundurulmalıdır.
- Ulusal kültür birikimine dayalı dağar (THM – TSM), uygulanan programların içeriğinde daha fazla yer bulmalıdır.
- Öğretmenlerin, öğrencileri ile verimli ders yapamama nedenleri tespit edilmeli ve bu nedenler ortadan kaldırılmalıdır.
- Dünya literatürüne girmiş eğitim yöntemleri (Kodaly, Suzuki, Orff vb.) daha geniş bir eğitimci yelpazesi tarafından uygulanmalıdır. Eğitimci tarafından uygulanmayan

bu yöntemleri öğrenciler ancak kendi çabaları ile öğrenip uygulamaya yönelebilirler. Böyle bir girişim ise sağlıklı sonuçlar vermeyebilir.

- Tüm dünyada kabul görmüş keman eğitimi kaynaklarının yanı sıra, çağdaş Türk müziği eğitiminin unsurlarını içinde barındıran kaynaklar da BÇE (keman) derslerinde kullanılmalıdır.
- Uygulanacak (seçilecek, geliştirilecek) olan programlar bireysel tercihlere bırakılmamalıdır.
- BÇE (keman) dersi haftalık ders saati beklentiler doğrultusunda yeniden tespit edilmelidir.
- Programların hedeflerine ulaşabilmesi için gerekli fiziksel şartlar (çevre, ortam) tüm MÖBD’lerde asgari düzeyde sağlanmalıdır.
- Uygulanacak olan program hedeflerinin, müzik öğretmeni yetiştirme amacı ile kesin bir tutarlılığı olmalıdır.
- Öğitmenlerin ders verdiği öğrenci sayısı, her biri ile verimli bir ders yapabilecekleri kadar olmalıdır.
- Farklı kurumlarda çalışan keman eğitimcilerinin birbirleriyle olan iletişim ve paylaşımlarını arttırmalarında yarar bulunmaktadır.
- Keman eğitimi programlarının eğitimdeki gelişmeler doğrultusunda periyodik olarak yenilenmesine, güncellenmesine özen gösterilmelidir.

KAYNAKLAR

Akıncı, S. (1998). Keman Eğitimine, “Öğrenmenin Geliştirilmesini Sağlayan Koşullar Açısından” Bakış. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7, 1-10

Bilgin, N. (1984). Müzik İletişim Ekolojisi ve Müzik Tüketim Alanının Programlanması. 1. *Ulusal Müzik Bilimleri Sempozyumu Bildirileri*. Cilt no:23. İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel sanatlar Fakültesi Yayınları.

Blackburn, L. (1998). *Whole Music*. USA: Hieneman.Portsmout,NH

Bonnin, J. (2003). *Katinka Daniel: Her life and her contributions to Kodaly pedagogy in the United States*. Dissertations And Theses, The University of Oklahoma. United States.

Bozkaya, İ. (2001). *Okul Ortamında Müzik*. Bursa: Özsan Matbaacılık

Demirel, Ö. (2002). *Eğitimde Program Geliştirme*. (4.baskı) Ankara: Pegem A. Yayıncılık.

Dündar, M. (2003). Anaokulu ve İlköğretim Birinci Sınıfında Ritim Eğitimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* 23 (2) 171-180

Derrik, M. (1997). *A case for relative solmization within the Kodaly context and its application in secondary school music education*. Dissertations And Theses, University of Southern California. United States.

Ekinci, T. (2008). *Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Bireysel Ses Eğitimi Dersine Yönelik Bir Program Geliştirme Çalışması*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Ertürk, S. (1982) *Eğitimde Program Geliştirme*. (4. baskı) Ankara: Meteksan Ltd. Sti.

Göbelez, C. (1996). *Çalgılar Dünyasında Keman*. İstanbul: List Müzikevi Yayınları.

Günay, E. / Uçan, A. (1980). *Çevreden Evrene Keman Eğitimi* /Ankara: Önder Matbaa.

Publig, M. (2004). *Mozart Dehanın Gölgesinde*. İstanbul: Can Yayınları.

Küçükahmet, L. (1994). *Öğretim İlke ve Yöntemleri* (5. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

Özyörük, E. (2006). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Yüksek Öğretim Kurumlarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Dersi Öğretim Programlarına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Piji, D. (2006). *Dizgeli Öğretime Göre Geliştirilen Eşlik Dersi Programının Akademik Başarıya, Tutuma, Yeterlilik Algısına ve Kalıcılığa Etkisi*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü* (1.Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (1992). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Söker, Ç. (2006). *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda, Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Çıkışlı 1. Sınıf Keman Öğrencilerine Temel Davranışları Kapsayıcı Bir Öğretim Programı Model Önerisinin Uygulanması*. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sözer, V. (1986). *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi yayınları.

Şener, G. (2000). *Müzikte 2000 Sempozyumu*. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Uçan, A.(1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar* (2. Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1990). Müzik Eğitiminin Niteliği Üç Ana Türü ve Bazı Temel Sorunları. *Orkestra dergisi, sayı 29, s. 25-49*

Uçaner, B. (2007). *Türkiye'deki Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Müzik Tarihi Öğretim Elemanlarının Dersin İşlenişine İlişkin Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Uslu, M. (2009). *Cumhuriyet'in İlanından Günümüze Türkiye'de Müzik Eğitimi Üzerine Bir Çalışma*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları

Varış, F. (1988). *Eğitimde Program Geliştirme Teori ve Teknikler*. (4. baskı) Ankara: Alkım Yayıncılık

Yıldırım, K. (1995). *Kodaly Yöntemi İle Müzik Eğitimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.
Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü